

Sametingets plenum

Møtebok 3/04

Kautokeinoveien 50, N-9730 Kárásjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Tid: 20. – 24. september 2004

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
032/04	Konstituering
033/04	Sametingsrådets beretning om virksomheten
034/04	Spørsmål til Sametingsrådet i.h.t. Sametingets forretningsorden § 11
035/04	Kunngjøring av nye saker
036/04	Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst og fjordområdene
037/04	Hálkavárri og Mauken/Blåtind skytefelt
038/04	St.meld. nr.44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidene samer og kvener
039/04	Næringsavtale for duodji - forlengelse av driftsstøtteordninger for næringskombinasjoner
040/04	Samarbeidsavtale mellom Sametinget og samiske kunstnerorganisasjoner
041/04	Innspill til reindrifftsavtalen 2005 - 2006
042/04	Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven - utjevningsmandater
043/04	OL i Tromsø 2014
044/04	Sametingets møteplan 2005

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Møtesekvenser

Tid	Sak	Side
20.09.2004 kl. 09.00 – 15.00	032/04	4
	033/04	7
22.09.2004 kl. 15.25 – 16.45	034/04	20
	035/04	23
	044/04	77
	036/04	30
23.09.2004 kl. 09.00 – 13.00	037/04	36
23.09.2004 kl. 14.20 – 18.40	038/04	43
	039/04	49
	040/04	53
	041/04	55
24.09.2004 kl. 08.30 – 12.00	042/04	68
	043/04	73

Sign: _____/_____

Originalspråk: norsk og samisk

Sak 32/04

Konstituering

Saken påbegynt 20. september 2004 kl. 09.00.

Representanter

Følgende representanter var tilstede ved konstitueringen:

1. Olav M. Dikkanen	21. Olaf Skogmo tok plass 21.09 <i>vara for Svein Peter Pedersen</i>
2. Magnhild Mathisen	22. Randi A. Skum
3. Berit Ranveig Nilssen	23. Margreta Påve Kristiansen
4. Steinar Pedersen	24. Per-Bjørn Lakselvnes
5. Janoš Trosten	25. Ann-Mari Thomassen
6. Jon Erland Balto	26. Henrik Eriksen <i>vara for Berit Oskal Eira</i>
7. Ragnhild Nystad, tok plass 20.09 kl. 15.20	27. Ove Johnsen
8. Berit Alette Utsi Eira <i>vara for Egil Olli</i>	28. Åge Nordkild
9. Terje Tretnes	29. Roger Pedersen tok plass 20.09 kl. 15.20
10. Per A. Bæhr	30. Per Solli
11. Klemet Erland Hætta <i>vara for Ole Henrik Magga</i>	31. Sven-Roald Nystø
12. Isak Mathis O. Hætta tok plass 20.09 kl. 10.00	32. Simon Ivar Andersen tok plass 22.09.04 kl. 09.00 <i>vara for Stig Eriksen</i>
13. Josef Vedhugnes	33. Anders Urheim
14. Olaf Eliassen	34. Jarle Jonassen
15. Sverre Anderssen	35. Kjell Jøran Jåma
16. Per Edvin Varsi <i>vara for Willy Olsen</i>	36. Sten Erling Jønsson
17. Jon Harald Skum	37. Birger Nymo
18. Per Arnesen <i>vara for Tormod Bartholdsen</i>	38. Johan Mikkell Sara
19. Geir Tommy Pedersen	39. Jørn Are Gaski
20. Olaug Eliassen <i>vara for Willy Ørnebakke</i>	

Sign: _____ / _____

Innvilgede permisjoner

Innvilgede permisjoner for hele plenumsmøtet

Representant nr. 8 Egil Olli.
Representant nr. 11 Ole Henrik Magga
Representant nr. 16 Willy Olsen
Representant nr. 18 Tormod Bartholdsen
Representant nr. 20 Willy Ørnebakk
Representant nr. 21 Svein Peter Pedersen
Representant nr. 26 Berit Oskal Eira
Representant nr. 32 Stig Eriksen

Permisjoner for deler av plenumsmøtet

Representant nr. 2 Magnhild Mathisen innvilget permisjon 23.09.04 - 24.09.04
Representant nr. 4 Steinar Pedersen innvilget permisjon 24.09.04
Representant nr. 18 Per Arnesen innvilget permisjon 23.09.04 - 24.09.04
Representant nr. 22 Randi A. Skum innvilget permisjon 23.09.04 fra kl. 12.00 og 24.09.04

Vararepresentanter

Arild Jonsen møtte for representant nr. 2 Magnhild Mathisen fra 23.09.04
Mildrid Pedersen møtte for representant nr. 22 Randi A. Skum 24.09.04 fra kl. 12.00
Gunnvald Nilsen møtte for representant nr. 18 Per Arnesen fra 23.09.04.

I Dokumenter

Møteinnkalling av 27. august 2004 med forslag til saksliste.

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget

Innkalling av 27.08.04 med innstilling til saksliste og følgende tilleggssak godkjennes:

- 44/04 Møteplan for Sametinget 2005.

III Votering

Av 39 representanter var 34 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sign: _____ / _____

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
	Josef Vedhugnes, saksordfører	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Innkalling av 27. august 2004 og saksliste med tilleggssak 44/04 *Møteplan for Sametinget 2005* ble enstemmig vedtatt.

Saken ble avsluttet 20. september 2004 kl. 09.15.

Sign: _____/_____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: norsk

Sak 33/04

Sametingsrådets beretning om virksomheten

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.32

2004003938

Saken påbegynt 22. september 2004 kl. 09.00.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		09.09.04 04/639 - 14		Møter og representasjoner
2		09.09.04 04/1482-7		Samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Troms fylkeskommune – status 07.07.04

II Forslag og merknader

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Beretningen omfatter Sametingsrådets aktiviteter i perioden 11.05.2004 – 06.09.2004

1 Om virksomheten

Sametingsrådet har i denne perioden avholdt 3 møter og behandlet 48 saker. Det vises til møtebok R05/04, R06/04 og R07/04

Sametingsrådet vil i denne beretningen omtale flere saker rådet har arbeidet med i perioden.

Som det framgår av vedlegg har rådet i tillegg deltatt på flere møter og representasjoner.

Sign: _____ / _____

2 Saksområder

2.1 Opplæring og utdanning

2.1.1 Utdanningsdirektorat

På nasjonalt nivå under Utdannings- og forskningsdepartementet er det opprettet et nytt Utdanningsdirektorat som skal forvalte alle faglige spørsmål angående grunnopplæring i Norge. Sametinget har etablert samarbeid med Utdanningsdirektoratet og skal drøfte fremtidige samarbeidsformer.

2.1.2 Stortingsmelding Kultur for læring

St.meld. nr. 30 (2003 – 2004) *Kultur for læring – kunnskap, mangfold og likeverd* om den 13-årige grunnopplæringa ble vedtatt i Stortinget 17.06.04. Sametinget har hatt møter med Utdannings- og forskningsdepartementet og med statsråden før behandlingen i Stortinget. Sametinget fremmet sine synspunkter til Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen før meldinga ble behandlet i Stortinget.

I forbindelse med Stortingsmeldingen er det igangsatt arbeid med fornying av læreplaner for grunnopplæringen. Sametinget har startet med utarbeiding av nye samiske læreplaner. Dette arbeidet vil foregå skoleåret 2004/2005, med forventet behandling i Sametinget våren 2005.

2.1.3 Forsøk med læreplan for videregående kurs 1 duodji og design

Sametinget har godkjent forsøk med læreplan for videregående kurs 1 duodji og design. Forsøket er godkjent for 2 år.

2.1.4 Spesialpedagogisk arbeid

Som et ledd i oppfølging av "Kompetansehevingsplan i spesialpedagogikk 2004 – 2006", har Sametinget tilsatt prosjektkoordinator i 75 % stilling. Under forutsetning av at det bevilges penger til prosjektet utover 2004, tas det sikte på at prosjektet vil vare ut 2006. Målgruppen for kompetanseheving er sør- og lulesamisk område samt områdene i Sør-Troms og nordre Nordland. Det vil bli holdt et felles oppstartseminar for involverte parter i Bodø 20.- 21. oktober i år.

2.1.5 Nordisk Samisk Institutt

Nordisk ministerråd har invitert Sametingspresidentene til å inngå en hensiktserklæring om Nordisk Samisk Institutt (NSI) fremtidige organisering. Forslag til organisering følger i store trekk Brändströmrapportens hovedanbefalinger angående NSI. Dette innebærer følgende:

- a) NSI overføres til nasjonalt nivå og tilpasses vertslandets rettslige forhold.
- b) Basisfinansieringen fra Nordisk Ministerråd til NSI fortsetter inntil videre fram til 2007
- c) NSI kan ut over basisfinansieringen skaffe seg eksterne midler på markedsvilkår fra internasjonale, nordiske, nasjonale og andre kilder.
- d) NSIs nordiske dimensjon skal sikres gjennom et nordisk styre som er tilpasset til vertslandets lover.

Sign: _____ / _____

- e) NSIs nåværende treårige kontrakt endres til fireårig kontrakt for perioden 2004-2007 med mulighet til forlengelse.
- f) NSIs vedtekter og kontrakt tilpasses den nye situasjonen.

Det ble nedsatt ei arbeidsgruppe der de berørte partene skal gi innspill til ny kontrakt for Nordisk Samisk Institutt. Arbeidsgruppen består av representanter for Nordisk Samisk Institutt, Utdannings- og forskningsdepartementet i Norge, Utbildningsministeriet i Sverige, Undervisningsministeriet i Finland, Nordisk Ministerråd, Sámi allaskuvla/Samisk høyskole og Samisk parlamentarisk råd. Kommunal- og regionaldepartementet i Norge har hatt observatørstatus.

På bakgrunn av kommentarer fra møtene i arbeidsgruppen har Nordisk Ministerråd utarbeidet en revidert kontrakt om videreføringen av Nordisk Samisk Institutt. Denne kontrakten tar til orde for at NSI skal ha et nordisk styre med fem medlemmer. Tre av medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra Sametingene, ett medlem oppnevnes etter forslag fra Nordisk Ministerråd og ett medlem oppnevnes av og blant de ansatte ved NSI. Styret ved NSI rapporterer årlig til Nordisk Ministerråd

Det allsamiske perspektivet ved NSI vil langt på vei sikres gjennom et eget nordisk styre, egen direktør og øremerkede midler som kommer fra både Finland, Sverige og Norge samt Nordisk Ministerråd. Ved å innlemme Nordisk Samisk Institutt som en faglig, selvstendig avdeling ved Sámi allaskuvla/Samisk høyskole vil man også bidra til å øke det allsamiske perspektivet ved hele høyskolen

2.2 Språk

2.2.1 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling

Etter at Sametinget i plenum i mai 2004 vedtok å sette i gang prosjektet "Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling", har Regjeringen bevilget 6 millioner kroner til prosjektet. Prosjektets totalbudsjett over tre år er 11,3 millioner kroner. Sametingsrådet har søkt og fått bevilget kr 400.000 fra Nordplus-sprog programmet i 2004, og vil sende søknad om midler også for 2005. Sametingsrådet vil i tillegg søke om midler fra den svenske og finske stat, da det er naturlig at også de bidrar med støtte til et prosjekt som samer i Sverige og Finland vil dra nytte av. Sametingsrådet jobber kontinuerlig med å få fullfinansiert prosjektet og vil, dersom det blir nødvendig, foreslå å avsette midler over Sametingets budsjett.

I forbindelse med prosjektet er det lyst ledig prosjektlederstilling og tre prosjektmedarbeidere. Ansettelsesprosessen av prosjektlederstillingen er godt i gang og en ansettelse vil skje i løpet av september. Så snart prosjektleder er på plass, vil prosjektet settes i gang og det vil avholdes et oppstartseminar i løpet av høsten.

2.2.2 Samisk orddatabank

I forbindelse med fornying av samisk orddatabank har Sametinget fått innvilget kr. 580.000 fra Nordplus-sprog programmet til å oversette "Ordbok for samfunn og helse" til sør-, lule- og nordsamisk. Prosjektet er godt i gang og Sametingsrådet vil sende søknad om midler for 2005 for å videreføre prosjektet. Sametingets språkstyre har i møte 19.08.04 vedtatt at den nye orddatabanken skal hete "Risten", og domenenavnet blir www.risten.no. Begrunnelse for valget er at navnet "risten" brukes i alle de tre samiske

Sign: _____ / _____

språk i Norge, og man behøver ingen spesialtegn for å skrive navnet. Offisiell åpning av den nye orddatabanken er planlagt 02.11.04.

2.2.3 Samiske språksentra

Sametingsrådet har den siste tiden mottatt mange henvendelser og søknader fra ulike instanser om opprettelse av samiske språksentra. De som har sendt søknad og vist interesse for opprettelse av samisk språksenter er; Sør-Trøndelag fylkeskommune v/Rørossamisk opplæringsprogram, Snåsa kommune, Foreningen Samisk hus i Oslo og Kunnskapssenteret i Gildeskål. Sametingsrådet har anmodet disse til å søke om prosjektmidler de første årene før de kan innlemmes i Sametingets fast tilskuddsordning til språksentra. Sametingsrådet planlegger et nettverksseminar mellom etablerte samiske språksentra, hvor også de som planlegger å etablere språksentra er invitert. Seminaret finner sted i Tromsø 30.09.-01.10.04.

2.2.4 Utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk

Sametingets administrasjon hadde møte med Kultur- og kirke departementet 25.05.04 vedrørende utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk. På møtet kom det fram at Stortingets behandling av lovendringen tidligst vil skje i løpet av vinteren 2004/2005.

2.3 Næringer

2.3.1 Jordbruk

Sametingsrådet har i brev av 01.09.04 bedt om en redegjørelse fra Landbruksminister Lars Sponheim om hvordan samiske jordbruksinteresser kan sikres når de videre forhandlingene for WTO-avtalen skal gjennomføres. Sametingsrådet ba også om å bli tatt med i drøftingene når detaljene for WTO-avtalen skal fastsettes.

Dette er en oppfølging av en henvendelse av 03.08.04 fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe til Sametingsrådet om hvilke konsekvenser WTO-avtalen ville få for jordbruk i samiske områder.

2.3.2 Reindrift

2.3.2.1 Reindriften styringsorgan

Sametinget og de aktuelle fylkestingene oppnevnte i fjor medlemmer til områdestyrene for reindriften for perioden 2004 - 2007. Reindriftnæringen kritiserte oppnevningene og styresammensetningene. Sametinget har i brev av 27.08.04 til aktuelle fylkesting oppfordret til bedre rådføring og samarbeid om fremtidige oppnevninger. Sametinget har dessuten i brev av 03.09.04 til Landbruksdepartementet foreslått at man i forbindelse med revisjon av reindriftsloven legger følgende kriterier til grunn for oppnevningene:

- flertallet av medlemmene i reindriften styringsorganer kommer fra reindriften
- leder i reindriften styringsorganer er fra reindriften

2.3.2.2 Revisjon av reindriftsloven

Statssekretær i Landbruksdepartementet har i brev av 28.05.04 informert om at reindriftslovens lovproposisjon blir fremlagt for Stortinget høsten 2004. Tidspunktet for konsultasjoner med Sametinget er satt til etter sommeren 2004. Sametinget etterlyste i brev av 03.09.04 til Landbruksdepartementet en fremdriftsplan for arbeidet og tidspunkt for konsultasjoner.

Sign: _____ / _____

2.3.3 Fiskeri

Sametingsrådet har ved flere anledninger tatt opp med fiskeridepartementet fjordfiskerne i Øst-Finnmark sine rettigheter til fangst av kongekrabben. Både i møte og i brev av 09.06.04 og i brev av 06.08.04 til fiskeriministeren har man bedt om endringer i forskriftene og inkorporering av urfolksdimensjonen i regelverket for fangst av kongekrabbe. Sametingsrådet beklager at forskriftene ble fastsatt uten at departementet tok hensyn til innspillene fra verken Sametinget, Finnmark Fylkeskommune og berørte kommuner

2.4 Regionalt samarbeid

2.4.1 Samarbeidsavtalene

2.4.1.1 Sametinget og Finnmark fylkeskommune

Det er avholdt et møte mellom administrasjonene i Sametinget og Finnmark fylkeskommune 27.05.04 i Karasjok. Tema var artiklene i samarbeidsavtalen innenfor kulturområdet, unntatt museum/kulturminnevern. På møtet ble det drøftet om sametingspresidenten og fylkesordføreren burde gi en felles uttalelse til kulturministeren om behovet for en samisk musikkformidling. En slik uttalelse ble sendt 08.07.04 til kulturministeren, Kirke- og kulturdepartementet og til representantene fra Finnmark på Stortinget.

Sametinget og Finnmark fylkeskommune ble på et møte 06.07.04 i Tana enige om å finansiere et forprosjekt for utredning av anlegg for reinkappkjøring og lassokasting i tråd med samarbeidsavtalens artikkel 16. SVL-N har fått i oppdrag å utarbeide forprosjektet og utgiftene dekkes av Sametinget og Finnmark fylkeskommune med hver sin halvdel.

I lys av samarbeidsavtalen med Finnmark fylkeskommune, er det gjennomført et felles forprosjekt om utvikling av en urfolkssone: "Samarbeid mellom Finnmark fylkeskommune og Sametinget om utvikling av en urfolkssone". Dette samarbeidsprosjektet er ment å danne grunnlaget for en positiv regional utvikling i nord.¹

2.4.1.2 Sametinget og Troms fylkeskommune

Oppfølging av samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune er kommet godt i gang. Partene har utarbeidet en felles statusrapport, datert 07.07.04 som viser hvilke artikler som er fulgt opp.² Partene tar sikte på og avholde årlige møter for å følge opp avtalen og vurdere nye behov og om nødvendig foreta endringer i avtalen. Etter Sametingsrådets syn har samarbeidsavtalen ført til tettere og mer målrettet arbeid i samiske saker i Troms som omfattes av samarbeidsavtalen.

2.4.1.3 Sametinget og Nordland, Nord- og Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner/Sørsameavtalen

Det arbeides med å få til en samarbeidsavtale med Nordland, Nord- og Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner. Avtalen vil i likhet med avtalene med Finnmark og Troms fylkeskommune omfatte felles arbeidsområder, som språk og utdanning, men er likevel tilpasset forholdene i det sørsamiske området. Avtalen forventes å være klar til politisk behandling i løpet av høsten 2005.

¹ Forprosjekt "Samarbeid mellom Finnmark fylkeskommune og Sametinget om utvikling av en urfolkssone". Sendt ut til alle representantene. Vil bli nærmere omtalt under rådets politiske redegjørelse i november (se 2.4.3).

² Vedlagt

Sign: _____ / _____

2.4.2 Sametingets fellesseminar med kommunene

Årets fellesseminar mellom Sametinget og kommunene vil finne sted i Alta 30.09.-01.10.04. Tema for seminaret er knyttet til prosessen med forslag til ny regional inndeling av landet, arbeidet med en urfolkssone og prosessen med en utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområder. Det foreligger 5 nye søknader om å komme med innenfor fondets virkeområdet.³ Det tas også sikte på å gi en informasjon om Sametingets virkemiddelordninger som berører kommunene med hensyn til næringsutvikling og kulturformål.

2.4.3 Troms fylkeskommunes regionaliseringsutvalg

Regionaliseringsutvalget har lagt fram rapporten "Hvem skal styre i nord?"⁴ I tillegg til en bred sektorgjennomgang har utvalget også søkt å ivareta nordområdenes internasjonale perspektiv og urfolksdimensjonen i egne kapitler. Det gjelder å ha et grunnleggende avklart forhold til samiske rettigheter som folk og urfolk og holde en høy standard i oppfølgingen av nasjonal og internasjonal rett som berører samene, heter det bl.a. i utredningen.

Sametingsrådet tar sikte på å legge fram en politisk redegjørelse under plenum i november der blant annet forprosjekt om utvikling av en urfolkssone og regionaliseringsutvalgets rapport vil bli omtalt.

2.5 Miljø- og kulturminnevern

2.5.1 Forvaltning av kulturmiljø

Sametinget som forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner har ved brev av 03.05.04 delegert ansvaret for skjøtselen for Ceavccageadje/Mortensnes kulturminneområde til Várjjat Sámi Musea/Varanger Samiske Museum (jfr. fredningsbestemmelsene pkt. X av 24. juni 1988). Sametinget har samtidig tildelt midler for skjøtsel og formidling ihht Sametinget budsjettvedtak.

Sametinget har ved brev av 04.06.04 formelt overført til Østsamisk museum det praktiske arbeidet med gjennomføringen av skjøtselen i det fredete området Skoltebyen kulturmiljø. Østsamisk museum er også tildelt midlene for skjøtsel og formidling ihht Sametingets budsjettvedtak.

Skjøtselen for begge områdene skal skje etter Sametingets vedtatte forvaltningsplan for områdene.

2.6 Rettigheter

2.6.1 Finnmarksloven

Sametingsrådet har etter Sametingets plenum i mai informert Sametingets representanter om det pågående arbeidet i forhold til finnmarksloven. Det vises i den forbindelse til notat av 05.07.04 med vedlegg.

24.06.04 var Sametinget i sitt andre møte med Stortingets Justiskomite i forbindelse med behandlingen av forslaget til ny finnmarkslov. Sametinget har holdt fast ved at en klar forutsetning fra Sametingets side er at en finnmarkslov ligger innenfor udiskutable folkerettslige rammer. Sametingets politiske delegasjon var

³ Både Sør-Varanger, Loppa, Nordkapp, Lyngen og Sørreisa har søkt om å komme med innenfor fondets virkeområdet. Likeledes er det kommet forespørsler om å regulere virkeområdet også i noen andre kommuner.

⁴ Sendt ut til alle representantene

Sign: _____ / _____

president Sven-Roald Nystø, visepresident Ragnhild Nystad og gruppeleder for Arbeiderpartiets sametingsgruppe Egil Olli. Hovedinntrykket fra dette møtet er at konsultasjonene er konstruktive og foregår i en positiv ånd.

Neste møte mellom Sametinget og Stortingets Justiskomite er foreløpig ikke berammet. Sametinget er i løpende kontakt med komiteen om dette.

2.6.2 Tanavassdraget

Det var møte mellom sametingspresidenten, leder av Arbeiderpartiets sametingsgruppe, og ordførerne i Karasjok og Tana 29.06.04 om behandlingen av Tanalov. Det var enighet om følgende konklusjoner:

- Det arbeides målrettet for å få inn lovbestemmelser om rettigheter til og forvaltning av fiske i Tana gjennom konsultasjonene Sametinget har med Stortingets justiskomite.
- Nye lovbestemmelser må bygge på forslaget til Samerettsutvalget.
- Sametinget skal søke å holde kommunene orientert om arbeidet med dette temaet.
- Kommunene kan ved behov bistå med faglige innspill i prosessen
- Sametinget vil sende brev til Miljøverndepartementet og gjøre de oppmerksom på at rettigheter og forvaltning av fiske i Tana er ett av temaene i Sametinget konsultasjoner med Stortingets justiskomite

2.7 Permanent Forum for urfolkssaker i FN

Rådsmedlem Johan Mikkell Sara og vararepresentant i Sametingets ungdomsutvalg, Marie Therese Nordsletta, deltok på den 3. sesjonen i Permanent Forum for urfolkssaker i FN, New York, i perioden 10.-14.05.04. Sametinget deltok i den norske delegasjonen. Delegasjonen, ledet av statssekretær Anders Eira, holdt et innlegg under tema kultur der man bl.a fremhevet behovet for økt bruk av samisk språk i offentlig sammenheng, samt viktigheten av å bruke samisk som originalspråk i samisk forskning. Under innlegget ble det også sagt at Regjeringen, i likhet med Sametinget, anser det som viktig å verne om og å fremme samisk kultur. Selv om vi har nådd langt i løpet av de siste 10 år, står vi overfor store utfordringer. Derfor vil samisk kultur få høy prioritet fremover, framholdt Eira for øvrig.

2.8 Valg

2.8.1 Forskrifter

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt utkast til valgforskrifter på høring med høringsfrist 08.10.04. Det kan blant annet være viktig å merke seg at fristen for registrering av samepolitisk enhet er foreslått til 02.01.05. Ved valget i 2001 var denne fristen 01.02.01, en måned senere.

Sametinget kan bestemme at hvert kjønn skal være representert med minst 40% blant de foreslåtte kandidatene på hver liste. Et slikt vedtak må være truffet senest 1.desember året før valgåret, dvs. 1.desember i år.

Det vises for øvrig til utkast til valgforskrifter som er oversendt alle representanter. Disse er også tilgjengelig på Sametingets og Kommunal- og regionaldepartementets internettsider.

2.8.2 Kvinnekampanjen

Kampanjen for å øke kvinnerepresentasjonen fortsetter. Det iverksettes to tiltak. 19.-20 oktober arrangeres det et motivasjonsseminar for kvinnelige representanter og kvinner som er tillitsvalgte i

Sign: _____ / _____

Sametingets politiske system. Hensikten med seminaret er å motivere kvinner som allerede er i Sametinget til å gjøre en ekstra innsats i nominasjonsprosessen og i valgkampen. Det andre tiltaket er en tilskuddsordning for de politiske partiene/gruppen på Sametinget. Målsetningen er å ansvarliggjøre partiene/listene i arbeidet med å få kvinner til å stille til valg, fortrinnsvis på topp på listene.

2.8.3 Samemanntallet

I 2003 og 2004 er det registrert en økning i antall personer som ønsker å registrere seg i samemanntallet. I første halvår av 2004 konstaterer vi at flertallet nyregistrerte er kvinner. Antallet registrerte i samemanntallet er nå omkring 11.000, mot 9.923 i valgåret 2001. Sametingsrådet er så langt fornøyd med resultatene av de informasjonstiltak som er satt inn for å rekruttere flere til samemanntallet og sametingsvalget siden 2001 og fram til nå. Tiltakene fortsetter denne høsten og våren 2005.

2.9 Interreg

Den økonomiske situasjonen i Interreg har endret seg fra at man nesten ikke hadde søknader, til at alle de statlige IR-midlene er blitt brukt opp i begge programmene.

Denne situasjonen er kommunisert til Kommunal- og regional departementet, men KRD har ennå ikke gitt noen tilbakemelding om spørsmålet. Det arbeides med å få til en økt bevilgning i 2005 (fra de nasjonale utviklingsmidlene) på minimum 1 mill pr delprogram.

2.10 Flytting av Sametingets kontor i Tromsø til Ája samiske senter, Kåfjord kommune

Ája samiske senter startet 30.08.04 delutbyggingen av sentret. De nyutbygde lokalene skal blant annet inneholde kontorlokaler for Sametinget. Delutbyggingen planlegges ferdigstilt juli 2005. Sametinget har igangsatt en omstillingsprosess med tjenestemannsorganisasjonene i Sametinget for flytting av vårt tromsøkantor til Ája Sámi Guovvdaš i henhold til Sametinget vedtak i Sak 37/92. Det tas sikte på flytting seinhøsten/tidlig vinteren 2005, dette på bakgrunn av medarbeidernes krav på rimelig tid til omstilling, samt praktiske forhold med hensyn til avvikling av arbeidstopp og feltsesong i barmarksperioden for kulturminneforvaltningen.

3 Kunngjøring av nye saker – oppfølging

3.1 Rådets oppfølging av nye saker kunngjort på plenumsmøtet sak 21/04

Forslag 1 – 12 er sendt Sametingsrådet for videre behandling:

Forslag 1 Samene bestemmer selv over medlemskap i EU

Sametingsrådet tar utgangspunkt i at samene er et folk - et urfolk - med lang historisk tilknytning til egne områder. Samene er anerkjent som urfolket i Norge og Norge er grunnlagt på territoriet til to folk - samer og nordmenn. Rettighetsgrunnlaget for samene, som urfolk, er knyttet opp mot nasjonal lovgivning og Norges ratifisering av internasjonale konvensjoner. Folkenes rett til selvbestemmelse er en vesentlig prinsipp og en grunnleggende rettighet, som er nedfelt i rettslig bindende internasjonale konvensjoner. Sentralt i denne sammenheng er FN konvensjonene av 1966 om henholdsvis sivile og politiske rettigheter og økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Urfolksrettigheter er ikke rettigheter samene har tiltatt seg

Sign: _____ / _____

eller er blitt tildelt av myndigheter i Norge. Det handler ikke om hvorvidt myndigheter skal gi samene spesielle rettigheter eller ikke. Derimot handler det om hvorvidt landets myndigheter skal anerkjenne rettigheter samene har som urfolk.

Samtidig som samene er et eget folk – urfolk, er de statsborgere av de respektive stater de bor i. Medlemskap i Den europeiske union inngås av stater. Gjennom Finlands og Sveriges medlemskap i EU, er en del av samene EU-medlemmer, og samene i Norge og Russland står utenfor. Norges tilknytningsform til EU reguleres av EØS-avtalen. Dersom det i framtiden blir tale om å endre denne tilknytningsformen, må alle sider vedrørende samiske rettigheter og samenes interesser utredes nærmere i forhold til forpliktelser et EU-medlemskap på det angjeldende tidspunkt medfører. Dette for å skaffe til veie et best mulig beslutningsgrunnlag for de drøftelser som skal foretas i den sammenheng. De folkerettslige sider i forhold til samiske rettigheter, som representanten peker på, vil i tillegg til en rekke andre forhold, være sentrale i denne sammenheng.

Forslag 2 og forslag 3: Utvidelse av SUFs virkeområde

Spørsmålet om utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde er blitt fremmet både i Sametinget og fra kommunalt hold gjennom fattede vedtak. Både Sør-Varanger, Loppa, Nordkapp, Lyngen og Sørreisa har søkt om å komme med innenfor fondets virkeområdet. Likeledes er det kommet forespørsler om å regulere virkeområdet også i noen andre kommuner.

Det tas sikte på å fremme saken for Sametingets plenum i november d.å. Saken er under behandling og det innhentes opplysninger om kommunale næringsplaner, demografiske forhold m.v. som skal danne grunnlag for behandlingen av saken i Sametinget. Med reviderte og nye retningslinjer for fondet tar en sikte på at eventuell ny utvidelse av virkeområdet vil bli gjort gjeldende for 01.01.2005. Spørsmålet må også ses i sammenheng med budsjettbehandlingen for 2005.

Forslag 4: Sametingets uttalelse om kultur og læring (St.meld nr. 30 (2003-2004))

Sametinget har hatt møte med stortingskomiteen før Stortinget behandlet Stortingsmeldingen. I etterkant har Sametingsrådet i brev av 04.06.04 gjort en henvendelse til utdanningsministeren hvor man ber om at grendeskoler skal ha særskilte økonomiske bevilgninger.

Forslag 5: Samisk forskningsprogram

Sametingsrådet er bekymret for konsekvensene ved at Norges forskningsråds (NFR) *Program for samisk forskning* er planlagt nedlagt ved utgangen av 2005. Sametingsrådet ønsket opprinnelig et tiårig program for samisk forskning. Regjeringen mente at det femårige programmet som løper ut neste år skulle dekke mye av de områdene det foreslåtte tiårsprogrammet tok til orde for.

Sametingsrådet har i brev av 08.03.04 til Norges forskningsråd foreslått at *Program for samisk forskning* må utvides med ytterligere fem år. Dette vil sikre nødvendige midler til samisk forskning og medføre forutsigbarhet for samiske forskere. Samisk forskning er nødvendig for å sikre ei bærekraftig utvikling av det samiske samfunn og vil også gi oss en dypere kulturforståelse, samt gi befolkningen forøvrig økt innsikt i samiske samfunnsforhold. Norges forskningsråd skriver i sitt svarbrev av 16.04.04: ”vi kan allerede nå signalisere at det ikke ligger an til en avslutning av Forskningsrådets engasjement når det gjelder samisk forskning”.

Sign: _____ / _____

Sametingsrådet har påpekt overfor Norges forskningsråd at forskning på samisk språk må styrkes. Dette har også Sametingsrådet gitt innspill på i forbindelse med planleggingen av den kommende St.meld. om forskning som skal behandles i Stortinget våren 2005.

Sametingsrådet har gitt uttrykk for at det bør opprettes et fast program for samisk forskning innenfor Norges forskningsråd, men NFR har avvist dette fordi de ikke opererer med noen faste prosjekter. Sametingsrådet arbeider også for at det på sikt skal opprettes et eget nordisk samisk forskningsråd som vil kunne bidra til ei vesentlig økning i disponible midler for samisk forskning.

Regjeringen har gitt tydelige signaler på at stadig større deler av forskningmidlene skal knyttes til kvalitetskriterier. Dette gjelder også for samisk forskning. Derfor vil Sametingsrådet arbeide for å få tilført økte ressurser til samisk høyere utdanning slik at rekruttering til samisk forskning sikres i ei tid da det blir stadig hardere kamp om forskningsmidler.

Forslag 6: Samisk videregående skole og reindriftsskole mister studieretninger

Utdanningsdepartementet innvilget kr 2,53 mill. til de to samiske videregående skolene i mai 2004. Sametingsrådet har derfor tro på at denne saken nå er løst.

Forslag 7: Nasjonalparker

Sametingsrådet er enig i at de nåværende fredningsforskriftene for Reisa og Øvre Anarjohka nasjonalpark på ingen måte tar nødvendig høyde for at dette er sentrale samiske områder. Det samme kan imidlertid sies om alle nasjonalparker og landskapsvernområder i samiske områder, som f. eks Øvre Dividalen, Saltfjellet –Svartisen, Rago og Gressåmoen. Sametingsrådet mener det må foretas en helhetlig gjennomgang av alle tidligere vedtatte fredningsforskrifter i samiske områder. Før dette gjøres må det imidlertid være etablert klare retningslinjer om verneprosesser i samiske områder. Sametinget har en pågående dialog med Miljøverndepartementet som søker å få i stand slike retningslinjer. Sametingsrådet har også i brev av 12.08.04 bedt om et møte med Statsråd Knut Arild Hareide hvor verneplanarbeid i samiske områder ønskes drøftet som eget tema.

Forslag 8: Reintallet i Vest-Finnmark

Sametingsrådet mener det er viktig at arbeidet med soneinndeling ikke utsettes mer enn nødvendig. Avklarte grenseforhold skaper trygghet i næringa og er konfliktforbyggende.

Reindriftsforvaltning har opprettet et eget prosjektkontor som arbeider med reintalltilpassingen. Det vil ikke være naturlig for Sametinget å utnevne et eget utvalg som skal vurdere hvorvidt det er grunnlag til videre arbeid. Sametinget har oppnevningensmyndighet til reindriftens styringsorganer og har tillit til at de vil løse disse utfordringene på best mulig måte. Det er viktig med nær dialog med reindriftnæringen og at man oppnår god oppslutning for de nødvendige tiltakene. Sametinget vil oppfordre styringsorganene om å avsette menneskelige og økonomiske ressurser til kommunikasjonsprosessen og samarbeidet med næringen. Sametinget vil også oppfordre styringsorganene om å ruste opp reinbeitedistriktene slik at de har nødvendige ressurser og kapasitet til å følge opp spørsmål og utfordringer i arbeidet med reintalltilpassingen. Sametinget er opptatt av at reindriftnæringen (styringsorganene, siidaene og distriktene) skal få økt myndighet i interne forhold som reintall, intern fordeling av reinbestanden og intern disponering av beitearealer. Dette vil Sametingsrådet følge opp i konsultasjonene med regjeringen

Sign: _____ / _____

vedr. arbeidet med revideringen av reindriftsloven. En forutsetning for å lykkes med reinntilpassingen er at den nye reindriftsloven blir ferdigstilt og trer ikraft.

Forslag 9: Retningslinjer til samefolkets fond

Viser til sak 30/04 - Retningslinjer for Samefolkets fond

Forslag 10: Nedsette utvalg som skal se på situasjonen til fastboende samer

Det er foreslag om at det nedsettes et utvalg som skal se på situasjonen som de fastboende samer har i forhold til utmarkshøsting og tilgang på naturressurser. I tillegg innebærer forslaget at utvalget bør finne en løsning slik at den fastboende samiske befolkning kan bruke motorkjøretøy i sine områder, samt mulighet til bygging av gammer/hytter i områder brukt i generasjoner.

Forslaget inneholder aktuelle problemstillinger. Spørsmålet om identifisering og anerkjennelse av samiske rettigheter og muligheter til å høste utmarksressursene er sentrale problemstillingene i forbindelse med arbeid med av finnmarsloven. I sak 21/03 vedtok Sametinget bl.a.:

”Samiske utmarksnæringer og bruksmåter, særskilt kombinasjonsbruk, er viktige for å bevare, utvikle og sikre den samiske kulturen og må derfor anerkjennes og lovfestet.”

Når det gjelder spørsmålet om barmarkskjøring har Sametingsrådet gitt en uttalelse om dette i forbindelse med Finnmark fylkeskommunes prosjekt ”Barmarkskjøring i Finnmark”. I uttalelsen sies det:

”Sametinget er av den prinsipielle oppfatning at motorferdsel i utmarka må reguleres etter lokale forhold. Barmarksløyper bør i størst mulig grad legges til eller i tilknytning til allerede eksisterende ferdselsårer og veier. Barmarksløypene bør ha som formål å lette tilgangen til tradisjonelle høstingsområder for befolkningen i de lokalsamfunn som tradisjonelt har brukt områdene. Barmarkskjøring vil i sum kunne virke til naturødeleggelser, også i sentrale samiske områder. Slik sett er barmarkskjøring på sikt med på å svekke naturgrunnlaget for samisk kultur. Samtidig er barmarkskjøring for mange en måte å oppnå kontinuitet i utmarksbruk og utmarkshøsting. Bruken og nærheten til landskapet er endret over tid, og motorferdsel er ett uttrykk for det. *På den ene siden kan økt motorferdsel svekke naturgrunnlaget for samisk kultur. På den andre vil motorferdsel for ganske mange være med på å styrke og videreutvikle den samiske kulturelle identiteten. Dette er et svært viktig perspektiv å ha med seg i utforming og praktisering av retningslinjer, samt den videre debatt om barmarkskjøring.*”

Sametingsrådet ser det ikke som hensiktsmessig på det nåværende tidspunkt å nedsette et eget utvalg for å arbeide med problemstillingene, men vil følge opp rettighetsspørsmålene i arbeidet med finnmarsloven. Rettigheter til gamme/hytte innenfor tradisjonelle høstningsområder er spørsmål som henger naturlig sammen med rettighetsproblematikken. Når det gjelder barmarkskjøring vil dette være spørsmål som Sametingsrådet vil følge opp i tida fremover. I dette arbeidet vil Sametingsrådet i samarbeid med kommunene, Finnmark Fylkeskommune og Fylkesmannen i Finnmark søke å finne balanserte løsninger, der det både tas hensyn til utøvelse av tradisjonell utmarksnæring og utmarkshøsting, samt tas hensyn til behovet for å ta vare på naturen.

Sign: _____ / _____

Forslag 11: Tapt skolegang

Viser til sak 38/04 St. meld. nr. 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidte samer og kvener

Forslag 12: Tilbudene ved Skånland videregående må bevares

Ved Skånland videregående skole er to klasser nedlagt fra denne høsten, en grunnkursklasse (Gk) og en videregående kurs 1 -klasse (Vk1). Skolen har fortsatt en grunnkursklasse og en Vk1-klasse. Nedleggelsen har ikke innvirket på samisktilbudet ved skolen. En forutsetning for nedleggelsen var at samisktilbudet ikke skulle bli redusert.

Skolen har inneværende skoleår 14 elever som har valgt samisk som første-, andre- eller C-språk og 7 elever som har valgt samisk kulturkunnskap. I følge skolen vil det være potensiale til ytterligere flere elever som ønsker samisk som C-språk. Skolen mener at samisktilbudet ikke er redusert, men heller styrket siden skolen er med i prosjektet "*Samisk kulturkunnskap i de videregående skolene i Troms*", som er en følge av samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Troms fylkeskommune.

Sametingsrådet drøftet denne saken med Skånland og Evenes kommuner i et møte 21.06.04.

III Votering

Av 39 representanter var 38 tilstede.
Saken ble behandlet uten votering.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Sven-Roald Nystø, saksordfører	
2	Magnhild Mathisen	Johan Mikkell Sara
		Klemet Erland Hætta
		Ragnhild Lydia Nystad
		Sven-Roald Nystø
		Janoš Trosten
		Magnhild Mathisen
3	Roger Pedersen	Ragnhild Lydia Nystad
		Sven-Roald Nystø
		Roger Pedersen

Sign: _____ / _____

4	Berit Ranveig Nilssen	Sven-Roald Nystø
5	Terje Tretnes	Johan Mikkell Sara
		Anders Urheim
		Terje Tretnes
6	Olaf Eliassen	Per Solli
		Olaf Eliassen
7	Anders Urheim	Johan Mikkell Sara
8	Isak Mathis O. Hætta	Terje Tretnes
		Janoš Trosten
		Ragnhild Lydia Nystad
		Isak Mathis O. Hætta
9	Per A. Bæhr	Randi A. Skum
		Terje Tretnes
		Per A. Bæhr
10	Steinar Pedersen	
11	Klemet Erland Hætta	
12	Johan Mikkell Sara	
13	Ann-Mari Thomassen	
14	Janoš Trosten	
15	Josef Vedhugnes	
16	Henrik Eriksen	
17	Ragnhild Lydia Nystad	
18	Olav Dikkanen	
19	Jon Erland Balto	
20	Magnhild Mathisen	
21	Ove Johnsen	
22	Berit Alette Utsi	
23	Ragnhild Lydia Nystad	
24	Steinar Pedersen	
25	Sven-Roald Nystø	
	Terje Tretnes (til forretningsorden)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametingsrådets beretning om virksomheten tas til etterretning.

Saken ble avsluttet 22. september 2004 kl. 15.00.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: Norsk

Sak 34/04

Spørsmål til Sametingsrådet i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.39

2004003939

Saken påbegynt 22. september 2004 kl. 15.25.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		14.09.04	Representant Magnhild Mathisen, APs sametingsgruppe	Samisk reiselivssatsing

II Spørsmål og svar

Spørsmål 1 fra representant Magnhild Mathisen, APs sametingsgruppe

Samisk reiselivssatsing

I samiske områder ligger det et stort potensiale i utviklingen av reiselivet blant annet som en tilleggsnæring til eksisterende næringsliv.

Reiseliv, og særlig det som betegnes som småskala reiselivsvirksomhet tilpasset bygdene, åpner for interessante muligheter. Samisk kulturopplevelse kan bli en enda viktigere del av det samlede tilbudet innen reiselivet i fremtiden.

Sametinget skal være en viktig premissleverandør i utviklingen av denne næringen.

Mitt spørsmål til Sametingsrådet er:

Hvilke prioriteringer har Sametingsrådet gjort med hensyn til utarbeidelse av en reiselivsplan, dette med siktemål å utvikle reiselivet til en attraktiv samisk næring?

Sign: _____ / _____

Svar på spørsmål til Sametingsrådet i henhold til Sametingets forretningsorden § 11 – Samisk reiselivssatsing – Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

I reiselivsnæringen er det en økende etterspørsel etter opplevelsesprodukter basert på samisk kultur- og levemåte. Markedet etterspør opplevelser, aktiviteter og informasjon med samisk innhold, noe som kan skape næringsmuligheter i samiske lokalsamfunn. Samisk kultur vil være et bærende element i utviklingen av reiselivet i nord. Produktfokus må dreie seg om å tilby opplevelser og aktiviteter, helst i kombinasjon med mat- og kulturformidling.

Sametinget fikk utarbeid en samisk reiselivsplan i 1999, og på denne bakgrunn er det vedtatt en reiselivspolitik som slår fast prinsippene for en samisk reiselivssatsing. Den skal bygge på ekthet og troverdighet som ivaretar et etisk nivå i samsvar med samiske interesser, levestett, normer og skikker. Dette kan best sikres gjennom styring og engasjement fra det samiske miljøet lokalt, regionalt og nasjonalt. Bruk av samiske kulturuttrykk i reiselivssammenheng er det viktig å ta hensyn til at de som står bak samiske produkter er folk med samisk kulturell kompetanse og kunnskap.

Næringen er arbeidsintensiv og vil kunne være en virksomhet hvor potesialet for ytterlige sysselsetting er tilstede. Spesielt gir veksten i natur- og kulturbasert turisme muligheter for å utvikle småskala-reiseliv i bygdene. Gjennom de virkemidler Sametinget disponerer gis det støtte til både investeringer og kompetanseoppbygging i samarbeid med andre relevante samarbeidspartnere. På den måten er Sametinget med på å fremme en reiselivsutvikling med basis i samisk kultur og samfunn. Reiseliv er i dag også et av arbeidsområdene i Samisk parlamentarisk råd og på det arktiske plan.

Næringen preges av mange småbedrifter som er i en utviklingsfase. Kampen om kundene er stor og det er en viktig utfordring å være skikkelig synlig i markedet og kunne tilby de produktene som etterspørres. Hver for seg er bedriftene for små til klare dette på egenhånd, slik at Sametinget prioriterer arbeidet med å tilrettelegge for samarbeid i nettverk både lokalt, regionalt og nasjonalt. I utvikling av reiselivsplaner vil Sametinget spille en aktiv rolle som tilrettelegger for utvikling i nært samarbeid med fylker og regionale reiselivsselskaper med hensyn både til kompetanse, produktutvikling og markedsorientering.

III Votering

Av 39 representanter var 33 tilstede.

- Saken ble behandlet uten votering.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Magnhild Mathisen	

Sign: _____ / _____

2	Sven-Roald Nystø	
3	Magnhild Mathisen	
4	Sven-Roald Nystø	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Se pkt. III.

Saken ble avsluttet 22. september 2004 kl. 15.35.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: Norsk

Sak 35/04**Kunngjøring av nye saker**

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.19

2004003940

Saken påbegynt 22. september 2004 15.30.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1		21.09.04	Steinar Pedersen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Ordningen med dobbel økonomisk støtte til NSR må avvikles
2		21.09.04	Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Laks- og ørretkonsesjoner i Musken, Tysfjord kommune
3		21.09.04	Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområde
4		21.09.04	Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Årets idrettsutøver i Sápmi i Norge
5		21.09.04	Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Idrettstipend – juniorer
6		21.09.04	Josef Vedhugnes, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Politireformen
7		21.09.04	Terje Tretnes, Samefolkets parti og Samer bosatt i Sør	Regjeringen ønsker å fjerne behovsprøvingen på taxi-løyve
8		21.09.04	Jon Erland Balto og Jánoš Trosten, NSR's samarbeidsgruppe og Senterpartiets sametingsgruppe	Samisk idrettsmelding
9		21.09.04	Olaf Eliassen, NSR samarbeidsgruppe	Indre Finnmark politidistrikt

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Steinar Pedersen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Ordningen med dobbel økonomisk støtte til NSR må avvikles.

Motivering:

Norske Samers Riksforbund mottar i dag økonomisk støtte fra Sametinget, både som kulturorganisasjon og politisk parti.

Organisasjonsstøtten dreier seg om mer enn en million kroner pr. år, og bidrar til at de virkelige kulturorganisasjonene får mer karrige kår.

Det samiske demokratiet kan vanskelig være tjent med at man innenfor Sametingssystemet opererer med doble økonomiske støtteordninger til seg selv - ordninger som for øvrig er helt ukjente innenfor, organisasjons- og partilivet for øvrig.

Forslag til vedtak:

Sametinget konstaterer at Sametingsrådet ennå ikke har fremmet noen vurdering av problematikken omkring organisasjonsstøtte til organisasjoner som også er politiske partier, selv om dette allerede ble lovt for fire år siden

I og med at Sametingsrådet ikke har vist noen aktiv vilje til å fremme eller belyse saken, finner Sametinget at man ut fra de viktige prinsipielle sidene i forhold til demokrati og organisasjonsliv, vil gå inn for følgende:

Ordningen med at enkelte organisasjons-/partienheter mottar støtte fra Sametinget både som kulturorganisasjon og politisk parti, avvikles fra om med budsjettåret 2005.

Forslag 2, representant Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Laks- og ørretkonsesjoner i Musken, Tysfjord kommune

Arbeiderpartiets sametingsgruppe fremmet under plenum i mai 2002 forslag om presiserende merknader/ forslag til forskrifter for nevnte vederlagsfrie konsesjoner, at Sametinget understreker bl.a. at det ved tildelingen av konsesjoner må det legges vekt på hvorvidt søker oppfyller intensjonene i den opprinnelige formålsparagrafen, i tillegg til de vanlige kriterier nedfelt bl.a. i akvakulturloven (kompetanse, kapital og lokaliteter).

Videre fremmet Arbeiderpartiets sametingsgruppe at det må være realisme i de forslag som konsesjonssøkerne fremmer og at søkers mulighet til å realisere tiltakene tas med i betraktning, samt at tiltakene bør være i overensstemmelse med de behov som er reelle og uttrykt bl.a. i daværende kommunedelsutvalg for Hellemofjordens behandlinger av saken.

Sign: _____ / _____

Videre fremmet Arbeiderpartiets sametingsgruppe i forslaget at Sametinget skulle kreve at for Musken-konsesjonene burde kvinner oppfordres til å søke og at Sametinget uttrykker tilfredshet med at Fiskeridepartementet ikke foreslår at det betales vederlag for Musken-konsesjonene.

Sametinget har avgitt en rekke uttalelser, som av 14.09.2001 og ny uttalelse av 14.06.2002.

I forbindelse med den nasjonale utlysningen av slike konsesjoner, fastsatte Fiskeridepartementet 21. juni 2002 særskilte forskrifter for tildeling av konsesjoner for matfiskoppdrett av laks og ørret i sjøvann til Musken i Tysfjord kommune. I motsetning til de nasjonale konsesjonene, ble disse gitt vederlagsfritt, som innebar en samlet besparelse for konsesjonæren på 10 millioner kroner.

Av forskriftene og merknader framgår formål, virkeområde, utlysning, innhold i søknaden, vilkår som må oppfylles ved tildeling, gebyr, vilkår ved eventuell overdragelser/endringer i forutsetninger for tildelingen m.v.

Formålet med konsesjonene er å bidra til å styrke det lulesamiske samfunnet i Musken og Hellemofjorden i Tysfjord kommune, fastsatt gjennom egne forskrifter for disse konsesjonene.

Departementet har utarbeidet presiserende merknader til forskriftene, der det understrekes at:

”Formålet med tildeling av to konsesjoner til Tysfjord kommune, er å styrke det lulesamiske samfunnet Musken. Tildelingen har til hensikt å bidra til at det skapes varige og sikre arbeidsplasser i Muskensamfunnet. Samtidig skal etableringen bidra til å styrke grunnlaget for fortsatt bosetting og vekst for på denne måten opprettholde og utvikle et ellers sårbart lulesamisk kulturelt og språklig miljø.” (merknad til § 1 Formål).

Fiskeridepartementet antar at Sametinget er fornøyd med utfallet av denne saken, jamfør brev av 25.11.2002.

Videre har Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) i brev til Fiskeridepartementet av 02.07.2001 klargjort hvilke vilkår som bør knyttes til konsesjonstildelingen. KRD klargjør vektleggingen av at tildelingen av disse to konsesjonene bør ha som effekt at det skapes varige og sikre arbeidsplasser i Muskensamfunnet, og at etableringen skal bidra til å styrke grunnlaget for fortsatt bosetting og vekst for på denne måte å opprettholde og utvikle et ellers sårbart lulesamisk kulturelt og språklig miljø. KRD uttrykker klare forventninger til at målsetningene med konsesjonene oppfylles og at angitte målsetninger skal kunne realiseres med den næringslivssatsning en tildeling av to opprettskonsesjoner representerer.

Kommunal- og regionaldepartementet klargjør tilleggsvilkår i nevnte brev til Fiskeridepartementet, eksempelvis at konsesjonæren forpliktes til å etablere og finansiere de infrastrukturtiltak virksomheten krever og øvrig tilpliktes å delta i finansieringen av forskjellige tiltak/anlegg enten ved direkte bidrag eller ved avsetning til fond som kommunen disponerer.

Gjennom Fiskeridirektoratets ankebehandling etter tildelingen i april 2003, mener direktoratet at det er gjennomført en forsvarlig saksbehandling og oppfølgelse av tildelingen. Blant annet anses det som dokumentert og sannsynliggjort at konsesjonæren har en kapital- og kredittilgang på over 21 millioner

Sign: _____ / _____

kroner. Videre mener direktoratet at konsesjonæren gjennom vilkårene i tilsagnet er bundet til å følge opp selskapets skisserte planer i deres søknad, herunder også lokalt eierskap.

Eksempelvis gjelder dette drift av butikk i bygdesenteret Musken, planlagt barnehagevirksomhet, fiskemottak, samisk akvakulturopplæring, bygging av komplett kai/landbase, investering og finansiering av datautstyr og nettverk for Musken skole, bredbåndsutbygging til Musken, initiering og iverksettelse av veiutbygging fra Musken til Jo-Sommerseth, forbedret vanntilførsel i Ytre Musken.

Det synes som om en rekke av disse vilkårene ikke er oppfylte. Ingen nye tiltak er påbegynt, etter det Sametinget kjenner til. Konsesjonæren har tvert i mot lagt ned butikken i Musken og flyttet en av selskapets ansatte og selskapets kontor ut av Musken.

Sametinget ber derfor Sametingsrådet bidra overfor sentrale myndigheter og departementet til at konsesjonæren oppfyller konsesjonsvilkårene, i tråd med intensjonene og forskrifter for tildelingen av disse vederlagsfrie konsesjonene – slik at man oppfyller de samfunnsnyttige formål som ble fastsatt ved denne tildelingen.

Forslag 3, representant Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Utvidelse av Samisk Utviklingsfonds virkeområde

Arbeiderpartiets sametingsgruppe ber om at Sametinget snarest mulig innlemmer hele Tysfjord, Hamarøy og Ballangen kommuner i Samisk Utviklingsfonds virkeområde.

Forslag 4, representant Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Årets idrettsutøver i Sápmi i Norge

Arbeiderpartiets sametingsgruppe foreslår at det opprettes en egen post på Sametingets budsjettet for 2005 beregnet til årets idrettsutøver. Prisen tildeles en idrettsutøver som på en positiv måte har representert det samiske folket i idrettssammenheng. Det utarbeides egne statutter for prisen.

Forslag 5, representant Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Idrettstipend - juniorer

Arbeiderpartiets sametingsgruppe foreslår at Sametinget oppretter et eget idrettstipend for juniorer. Dette med formål å stimulere barn og unge til å satse på idrett.

Sametingsrådet utarbeider retningslinjene for stipendet, disse fremlegges til godkjenning i plenum i 2005.

Sign: _____ / _____

Forslag 6, representant Josef Vedhugnes, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Politireformen

Sametinget krever at Sametinget tas med i den videre behandlingen av Politireformen og at lensmannsdistriktene i samiske områder opprettholdes på minst dagens nivå

Sametinget viser til det arbeidet som politiets ulike organer gjennomfører med ulike forslag om bl.a. gjennomgang og forslag til endringer av driftsenhetsstrukturen, forslag til sammenslåinger av driftsenheter, lensmannsdistrikter og samlokalisering av de minste tjenestesteder mv.

Sametinget viser til at ”de minste” driftsenhetene ofte lokalisert til befolkningstynne områder, herunder de samiske områdene.

Sametinget er bekymret dersom politiservicen blir nedlagt, eller sentralisert til større enheter med dertil redusert tilgjengelighet for publikum i samiske bosettingsområder.

Sametinget ber Sametingsrådet behandle saken om Politireformen så snart som mulig. Sametinget vil anbefale at dagens organisasjonsstruktur, og tjenesteytelse fra lensmannskontorene i de samiske områdene opprettholdes og styrkes.

Forslag 7, representant Terje Tretnes, Samefolkets parti og Samer bosatt i Sør:

Regjeringen ønsker å fjerne behovsprøvingen på taxiløype

Det foreligger nå ett høringsutkast sendt fra samferdselsdepartementet. Som kort fortalt går ut på å fjerne behovsprøvingen for taxier for hele landet. Høringsfristen er september 2004.

Ved å fjerne behovsprøvingen (deregulering) kan alle starte med drosjer nesten hvor som helst, det fjerner også kjøreplikten (Helg og –helligdager samt natt kjøring). Man er heller ikke pliktig å være tilknyttet en sentral.

Historisk sett er behovsprøvingen tilstede for å sikre et godt og stabilt tilbud i hele landet. Drosjeløype medfører en kjøreplikt , helg- helligdager samt natt-kjøring. Og næringen er underlagt forskrifter om maksimal pris – med unntak av større byer.

Høringsutkastet går imot distriktenes interesser i ønsket om ”frie” etableringer, frie priser og ingen kjøreplikt, dette er anbefalt brukt som virkemiddel for bl.a. økt konkurranse.

I distriktene vet man at konkurransene og mulighetene i yrket er små, og sett opp mot ønsket om et godt og stabilt tilbud til befolkningen bør dette veie tyngst som argument mot deregulering.

Ønsket fra drosjenæringen i distriktene er derfor at dagens ordning videreføres.

I Sverige ble dette gjennomført noe som førte til at prisene steg med 30%.

Sign: _____ / _____

Et annet argument mot dereguleringen er behovsprøving for turvogn, i Finnmark er det ingen turvogner utenom drosjenæringen som er tilpasset funksjonshemma, derfor vil denne gruppen være tapere i distriktene.

Sametinget mener at behovsprøvingen i distriktene videreføres og at eventuelt deregulering kun gjennomføres i større byer. Dette for å sikre befolkningen i distriktene et godt og stabilt drosjetilbud.

Forslag 8, representant Jon Erland Balto og representant Jánoš Trosten, NSR's samarbeidsgruppe og Senterpartiets sametingsgruppe:

Samisk idrettsmelding

NSRs samarbeidsgruppe og SP ber Sametingsrådet om å sette i gang arbeidet med en Samisk idrettsmelding.

Forslag 9, representant Olaf Eliassen, NSR samarbeidsgruppe:

Indre Finnmark politidistrikt

NSR, SP og samarbeidsgruppe mener at det bør opprettes et eget politidistrikt for Indre Finnmark, etter mønster av Indre Finnmark tingsrett.

Vi ser med bekymring på forslaget over nye lensmannsdistrikt fra politimesteren i Vest-Finnmark der samiske lensmannsdistrikt blir avsluttet og overflyttet til "norske" lensmannsdistrikt.

Hvis dette forslaget blir en realitet vil det kunne medføre at rettsikkerheten til den samiske befolkningen ikke blir ivaretatt i den grad den burde. Det må være et absolutt krav om at politiet ved kontakt med befolkningen behersker språket og har kjennskap til samisk rettsoppfatning, sedvaner, kultur og levemåter.

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget

- Forslag 1 behandles i plenum.
- Forslag 2 – 9 oversendes Sametingsrådet for videre behandling.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1 ble forkastet med 20 stemmer.
- Forslag 2 – 9 ble enstemmig vedtatt oversendt til Sametingsrådet for videre behandling.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

Taler	Replikk
-------	---------

Sign: _____ / _____

1	Steinar Pedersen	Olaf Eliassen
2	Steinar Pedersen	
3	Anders Urheim	Geir Tommy Pedersen
		Simon Ivar Andersen
		Anders Urheim
4	Magnhild Mathisen	
5	Josef Vedhugnes	
6	Terje Tretnes	
7	Jon Erland Balto	Janoš Trosten
		Sven-Roald Nystø
8	Olaf Eliassen	Per Edvin Varsi
		Olaf Eliassen
	Steinar Pedersen, til forr. orden	
9	Svein-Roald Nystø	
	Terje Tretnes, til forr. orden	
	Per Solli, til forr. orden	
	Magnhild Mathisen, til forr. orden	
	Steinar Pedersen, til forr. orden	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Forslag 2 – 9 ble enstemmig vedtatt oversendt til Sametingsrådet for videre behandling.

Saken ble avsluttet 22. september 2004 kl. 16.40.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 36/04

Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst og fjordområdene

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-411

2004000300

Saken påbegynt 23. september 2004 kl.09.00.

Fiskeriminister Svein Ludvigsen holdt innlegg til Sametinget.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R 082/04
2			Plenum	Sametingets vedtak i fiskerisaker 1990-2003
3	04/927 - 23		Norut NIBR Finnmark	Kjønn og etnisitet i fiskeripolitikken
4	04/300 - 7	16.08.2004	Sametingsrådet	Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst og fjord områdene

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 082/04
Nærings- og kulturkomiteen	21.09.2004	NKK 006/04
Sametingets plenum	24.09.2004	36/03

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametinget tar til orientering Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst- og fjordområder og støtter de forslag til prioriteringer som framkommer i meldingen.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Merknader fra komiteen

Komiteen, med medlemmene fra NSRs samarbeidsgruppe, Jarle Jonassen, Ann Mari Thomassen, Kjell Gjørn Jåma, Janos Trosten, fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Steinar Pedersen, Sverre Andersen, Per Solli, fra Sfb/SBS Johan Mikkel Sara, fra SVF, Ove Johnsen, fra Senterpartiets sametingsgruppe Olaf Eliassen og Flyttsamelista/Høyre Per A. Bæhr er tilfreds med Sametingsrådets og Sametingets fiskeriuvalgets prioriteringer som er skissert i Sametingets melding om fiske som kultur og næring i kyst – og fjordområdene.

Prioriteringene er i samsvar med de signaler som Sametinget tidligere har påpekt og lagt vekt på i fiskeripolitiske debatter i plenum.

Komiteen vil understreke følgende:

1) Folk i de kyst – og fjordsamiske områder har smertelig måttet oppleve at norsk fiskeripolitikk bit for bit har fratatt folk retten til å livnære seg av de marine ressursene.

Nærhet til fiskeressursene må gi rett - og Nord-Norges historiske andel må tilbakeføres landsdelen. Det tradisjonelle fjordfisket i kombinasjon med andre næringer er en viktig bærer av den sjøsamiske kulturen og en forutsetning for bosetting i disse områdene. Sametinget aksepterer ikke at folk systematisk blir fratatt retten til å drive fisket. Den urett som ble begått mot småskalafiskere da disse ble frarøvet retten til fiske mot slutten av åttitallet må få en rettferdig utgang, og folk som ble fratatt muligheten til en reell inntekt av fiske, må få den tilbake.

2) Komiteen understreker for at tilgangen til bruk av sjøallmenningen og sjøarealene er en stor arealutfordring i de sjøsamiske områdene. Komiteen mener at kyst og fjorbefolkningens rett til bruk av sjøarealene må sees i sammenheng med tilbakeføring av fiskerettigheter til samiske kyst- og fjordområder.

3) Komiteen mener at den norske fiskeriforvaltningen ikke er i samsvar med nasjonale og internasjonale lover og konvensjoner som forplikter staten Norge til å bidra til å sikre det næringsmessige grunnlaget for sjøsamisk kultur. Dagens forvaltningsordninger må legges om.

En fremtidig forvaltning må bygge på nærhets- og avhengighetsprinsippet der ressursene forvaltes regionalt og lokalt slik at de sikrer grunnlaget for sysselsetting og bosetting i kyst- og fjordområdene. Sametinget skal, i henhold til det rettsgrunnlaget som foreligger, være part i forvaltningen av ressurser i samiske kyst og fjordområder.

Når det gjelder rettigheter til de marine ressursene i de sjøsamiske områdene har regjeringen plikt til å konsultere Sametinget.

Regjeringen skal, i samarbeid med Sametinget, legge frem konkrete forslag som ivaretar de hensynene som lå til grunn i Samerettsutvalgets forslag i 1997, NOU 1997:4, innstillingen fra Samisk fiskeriuvalg, 1997, Sametingets fiskerimelding 2004. I dette ligger også at de tiltakene som gjennomføres, er tuftet på et helt folkerettslig grunnlag.

Sign: _____ / _____

4) Komiteen er svært bekymret for den kraftige økningen i kobbe-, havert- og kongekrabbebestandene. Økningen er til skade for det tradisjonelle sjøsamiske fisket. De må i mye større grad enn i dag tillates fangs av steinkobbe og havert.

De som har vært og er mest plaget med kongekrabben – småbåtfiskerne i fjordene fra og med Porsanger og østover, får ikke delta i fisket etter denne arten. Det er derfor et ubetinget krav at alle fiskere i disse områdene, med båter under 15 m, skal kunne delta uansett båtstørrelse.

5) Det skal ikke være adgangsbegrensning for fartøy under ti meter i Finnmark og Nord-Troms og i andre nærmere definerte områder. Når det gjelder å definere områder med samiske fiskeriinteresser vil en fra Sametingets side bemerke at siden samisk fiskeriutvalg la fram sin innstilling har det skjedd mye når det gjelder å beskrive samiske fiskerirettigheter og hvor disse har gyldighet.

Samiske fiskeriinteresser står spesielt sterkt i Troms og Nordland i kommunene Gratangen, Lavangen, Skånland, Evenes og Tysfjord. Dette er sentrale samiske fiskeriområder med stor samisk bosetting. Sametinget forutsetter at det nye Samerettsutvalget fra Troms, Nordland og sørover også tar høyde for å behandle samiske rettigheter til marine ressurser.

6) Sametingsrådet må følge opp de prioriteringer som er skissert i fiskerimeldinga ovenfor den norske Regjering og Storting.

7) Det må avsettes økonomiske midler i de årlige budsjettbehandlingene i Sametinget til dette arbeidet.

Merknad/forslag fra komiteens medlem fra Flyttsamelista/Høyre

viser til punkt 7.3 Sametingets prioriteringer, side 65, første strekpunkt.

Meldingen inneholder svært lite om landanleggene og deres betydning for den samiske befolkningen i form av bl.a. arbeidsplasser.

Større landanlegg krever regelmessige leveranser av fisk for å ha sikre arbeidsplasser. Dette kan kun trålere og andre større fiskebåter levere. Sjarker og andre mindre fiskebåter kan levere fisk svært uregelmessig av ulike årsaker. Dårlig vær er et hinder for mindre båter, oppfiskete kvoter er et annet hinder.

Myndighetene må sette inn tiltak av ulike slag for å få trålerne til å levere fisk til landanlegg i henhold til sine konsesjonsforpliktelser. En reaksjonsform kan være økonomiske virkemidler eller inndragninger.

En mønsterbedrift i så måte er Norway Seafood Hammerfest AS (NWS) som har 5-6 trålerkonsesjoner, hvor 3-4 trålere står for leveransene til fabrikkianlegget i Rypefjord. Sikre leveranser og høyforedling av fisken gjør at bedriften fortsatt går med overskudd går med overskudd også etter at bedriften investerte 150 mill kroner i nytt industrianlegg. Etter flyttingen til Rypefjord til et moderne produksjonsanlegg har bedriften fortsatt omkring 200 ansatte. Mindre fiskebåter kan levere fangster der under forutsetning at de kan levere rett kvalitet.

Sign: _____ / _____

Forslag fra grupper som ikke er medlemmer i komiteen:

Forslag 1, NSRs samarbeidsgruppe, Arbeiderpartiets sametingsgruppe, SfB/SBS, SVF, Senterpartiets sametingsgruppe, og Flyttsamelist/Høyre

Sametinget tar til orientering Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst- og fjordområder med ovennevnte merknader og med forslag til prioriteringer som framkommer i meldingen.

Forslag 2, representant Simon Andersen, frie gruppe

Tillegg til anførsel under pkt. 6.10 "Sametingets prioriteringer"

Arbeide for å opprettholde og styrke fiskeressursene i samiske kyst og fjordområder.

Arbeide for at den samiske bosetningen i kyst- og fjordområder ikke får redusert det havbaserte materielle grunnlaget for samisk språk, kultur og identitet, herunder slik at lokalitetene (havområder) fortrinnsvis beholdes lokale interesser/aktører med dertil egnet råderett.

Tillegg til anførsel under pkt. 8.4 "Sametingets prioriteringer"

Arbeide for at oppdrettskonsesjoner tildeles vederlagsfritt i samiske kyst- og fjordområder for å bevare og styrke samisk språk, kultur og identitet.

Arbeide for at lokale inntresser/aktører - fortrinnsvis enkeltvis eller samlet - står som majoritetseiere og med råderett i henhold til lovgivningen over de aktuelle oppdrettskonsesjonene og virksomheten som driver konsesjonene.

Arbeide for at den aktuelle oppdrettsvirksomheten - som er basert på vederlagsfrie konsesjoner - styrker lokalsamfunnet og det materielle grunnlaget for stedlig samisk kultur og identitet.

III Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 2 ble forkastet med 36 stemmer.
- Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

Komiteens mindretalls forslag ble endret til merknad.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

Sign: _____ / _____

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Sverre Anderssen, saksordfører	
2	Per A. Bæhr	
3	Ann-Mari Thomassen	
4	Steinar Pedersen	Berit Ranveig Nilssen
		Henrik Eriksen
		Steinar Pedersen
5	Olaf Eliassen	
6	Simon Ivar Andersen	Anders Urheim
7	Ove Johnsen	
8	Terje Tretnes	Olaf Eliassen
		Terje Tretnes
	Steinar Pedersen, til forslagene	
9	Gunvald Nilsen	Steinar Pedersen
		Geir Tommy Pedersen
		Olaf Eliassen
		Berit Ranveig Nilssen
		Ove Johnsen
		Gunvald Nilsen
10	Ragnhild Lydia Nystad	
11	Berit Ranveig Nilssen	
12	Per Solli	
13	Olav skogmo	
14	Geir Tommy Pedersen	Terje Tretnes
		Steinar Pedersen
		Ragnhild Lydia Nystad
		Geir Tommy Pedersen
15	Anders Urheim	Simon Ivar Andersen
		Geir Tommy Pedersen
		Anders Urheim
16	Janoš Trosten	Olav Dikkanen
		Geir Tommy Pedersen
		Terje Tretnes
		Janoš Trosten
17	Josef Vedhugnes	
18	Olav Dikkanen	
19	Klemet Erland Hætta	
20	Simon Ivar Andersen	
21	Sverre Anderssen	
	Gunvald Nilsen, til forr. orden	
	Berit Ranveig Nilssen, til forslagene	
	Steinar Pedersen, til forslagene	

Sign: _____ / _____

	Jørn Are Gaski, til forslagene	
	Gunvald Nilsen, til forr. orden	

Fiskeriminister Svein Ludvigsen holdt tale ved avslutning av saken.

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget tar til orientering Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst- og fjordområder med ovennevnte merknader og med forslag til prioriteringer som framkommer i meldingen.

Saken ble avsluttet 23. september 2004 kl. 13.00.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: norsk

Sak 37/04**Hålkavárri og Mauken/Blåtind skytefelt**

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-66

2004000113

Saken påbegynt 23. september 2004 kl. 14.20.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R 059/04
2		1982	<i>Sven Skjenneberg og Hans Prestbakmo</i>	Hammerfest Herredsrett. Sak nr 46/1979B, Porsangmoen og Halkavarre skyte og øvingsfelt. Skytefeltenes innvirkning på reindriften i Reinbeitedistrikt nr 14A, Spiertagaissa
3		1996	<i>Sven Skjenneberg</i>	Porsangmoen - Halkavarre skyte- og øvingsfelt. Utredning vedrørende reindriftnæringen
4		2002	<i>Christian Nellemann og Ingunn Vistnes, med vedlegg av Peer Gaup</i>	Halkavarre - Porsangmoen skytefelt. Konsekvenser og muligheter for reindriften og Forsvaret. Vedlegg 1: Reindriftnens bruk av arealer innenfor reinbeitedistrikt 14a Spiertagaissa, Calbmelanrassa, Halkavarri og Munkavarri siidaområder
5		2001	Egil Reimers	Halkavarre skytefelt. Våpenflygning og militære øvelser. En litteraturoversikt og analyse av virkningen på rein og caribou av militær og annen menneskelig virksomhet
6		1990	Lloyd Villmo	Beiteundersøkelser for Mauken Reinbeitedistrikt (revisjon av undersøkelse fra 1979)
7		1990	Sven Skjenneberg	Sammenbindingen av Mauken og Blåtind skytefelt. Følgene forreindriften
8		1992	Bernt Johansen og Hans Tømmervik	Reinbeitekartlegging i Mauken - Blåtind. FORUT IT, Tromsø
9		1992.	Lloyd Villmo	Kommentarer til rapport fra FORUT IT
10		1992	Sven Skjenneberg	Sammenbindingen av Mauken og Blåtind

Sign: _____ / _____

				skytefelt. Følgene for reindriften. Tillegg til utredning av 13. jan. 1990
11		1992	Sven Skjenneberg	Sammenbindingen av Mauken og Blåtind skytefelt. Følgene for reindriften av en ny øvingsordning for Forsvaret. Tillegg til utredning av 13. jan. 1990 og tilleggsutredning av 24. sep.. 3 jun 1994
12		1999	Hans Tømmervik	Reinbeitekartlegging Mauken - Blåtind - Fagerfjell. Norsk Institutt for Naturforskning (NINA)
13		2001	Danell/Danielsen	Värdering av renskötselmåssiga konsekvenser och förslag till åtgärder
14		2001	Johan K. H. Kalstad	Sakkyndig uttalelse om Sosiokulturelle virkninger for reindriften
15		2002	Jens H. Mosli m.fl	Framtidig reindrift i Mauken – en utredning av KonTur AS
16		2002	Harald Rundberg m.fl	Andøya – vinterbeiter
17		2002	Bernt Johansen	Andøya – kartlegging av vegetasjon og reinbeiter. NORUT
18		.2002	Bernt Johansen	Lenvikhalvøya – kartlegging av vegetasjon og reinbeiter. NORUT
19		2004	Harald Sletten m.fl	Samlet vurdering og løsning

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 059/04
Oppvekst- og utdanningskomiteen	21.09.2004	KKM 006/04
Sametingets plenum	24.09.2004	37/04

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til vedtak overfor komiteen:

1. Sametinget ber om at Forsvaret mer aktivt og målrettet søker å komme til minnelige løsninger og avtaler med reindriften om hvordan henholdsvis reindriften og Forsvaret skal kunne eksistere i de samme områdene i fremtida. Sametinget finner det uakseptabelt med ekspropriasjonsprosesser hvor reindriftas interesser blir overkjørt. Sametinget ser det som meget uheldig at Forsvaret har signalisert ekspropriasjon allerede i nær fremtid både i Halkavarre og Mauken/Blåtind dersom man ikke kommer frem til en minnelig løsning innen kort tid.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

2. Sametinget viser til de senere års nasjonale og internasjonale rettsutvikling for styrking av urfolks eiendoms-, besittelses og bruksrettigheter. For eventuell ekspropriasjon krever Sametinget politisk og juridisk ryddig prosesser der det blant annet foreligger forsvarlig juridiske dokumentasjon for at staten kan gå til ekspropriasjon, samt hva som skal eksproprieres og hvem sin eiendoms- og besittelsesrett som eksproprieres. Slik dokumentasjon foreligger ikke i dag.

3. For Hálkavárris vedkommende er en identifisering av landområdene i Finnmark på trappene ifm Finnmarkslovsprosessen slik staten er forpliktet til etter ILO nr 169 art. 14 nr 2. Dette innebærer at det sannsynligvis vil være rettigheter langt utover beiteretten som eventuelt vil bli ekspropriert. For Mauken/Blåtind er situasjonen at Samerettsutvalget II nylig har søkt om midler til å starte identifiseringsarbeidet i områdene sør for Finnmark. Dette for at staten også her kan oppfylle sine forpliktelser etter ILO art 14 nr. 2. Også her vil det være unaturlig å gå inn i en ekspropriasjonsprosess før rettighetsbildet er klarlagt, noe som også understøttes av kritikken ILOs ekspertkomite⁵ rettet mot Norge i forbindelse med regjeringens forslag til finnmarkslov.⁶

4. Sametinget ber om at det for Hálkavárris inngås en avtale mellom reindrifta og Forsvaret om bruken av området. Forsvaret har tidligere signalisert at en reindriftsfaglig utredning utført av NINA ikke var tilfredstillende og at det måtte utføres en ny utredning. Forsvaret ved Forsvarbygg har uttalt at det ikke vil bli utført noen ny utredning om reindrift nå. Sametinget ber derfor om at Forsvaret forholder seg til NINAs (Nelleman og Vistnes) rapport og de konklusjoner som fremkommer i den. Sametinget ber om at Forsvarets aktivitet i området holdes innenfor et nivå som er akseptabelt for reindrifta og sauenæringa i området.

5. For området i Mauken/Blåtind ber Sametinget om at Forsvaret aktivt søker å komme reindrifta i møte og at man kommer til en samforståelse med reindrifta. Det må være et krav at Forsvaret legger forholdene til rette slik at reindriften kan opprettholdes på dagens nivå. Løsninger som innebærer reduksjon fra dagens nivå må under alle omstendigheter skje i samforståelse med reindrifta. Forsvaret må nå frem til en minnelig løsning med reindriftnæringen. I denne forbindelse vil det være nødvendig å kunne gi et betraktelig høyere og dermed mer realistisk tilbud for frivillig innløsning av driftsenheter enn dagens såkalte Finnmarksmodell. Det er her tross alt snakk om å gi avkall på tidligere og fremtidige generasjoners kulturbærende næring.

6. Sametinget ser det som viktig at Forsvaret opprettholder forsvarsarbeidsplasser i Porsanger med de positive virkningene det har for lokalsamfunnet. Det er for Sametinget ikke akseptabelt at utvidet øvelsesbombing skjer i Porsanger samtidig som Forsvarets tilstedeværelse med personell og arbeidsplasser bygges ned.

⁵ CEACR: Individual Observation concerning Convention No.169, Indigenous and Tribal Peoples, 1989 Norway (ratification 1990) Published: 2004

⁶ Ot.prp. nr 53 (2002-2003)

Forslag fra komiteen:

Forslag fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Jørn Are Gaski og Margreta Påve Kristiansen og NSRs samarbeidsgruppe, Klemet Erland Hætta

Tilføyer til Sametingsrådets innstilling.

Forslag 1

Foreslår tillegg etter siste setning i pkt 4.

I den nye miljøinformasjonsloven som er gjeldende fra 1. januar 2004 er det hjemlet at forsvaret er forpliktet til å gjennomføre en proaktiv arealforvaltning som kultivering av fiskevann, aktiv revegetering/skogsplantning m.v. for å redusere ulempene med den militære tilstedeværelsen. Overvåking av utslipp fra skytefeltene er et krav. Derfor må forsvaret informere om hva de ulike våpentyper inneholder av forurensing (produktdatablad). En slik åpenhet gir også en større trygghet for de berørte parter.

Forslag 2

Foreslår tillegg, som ny andre setning til rådets innstilling i pkt 6 sålydende :

Som første kompensasjonstiltak vil Sametinget anmode at HV-distriktsstaben for Vest-Finnmark lokaliseres til Garnisonen i Porsanger.

Forslag 1 (siste del)

For øvrig støtter komiteen Sametingsrådets innstilling.

Forslag fra grupper som ikke har medlemmer i komiteen:

Forslag 3, fra representant Terje Tretnes, Samefolkets Parti:

Halkkavarre/Mauken Blåtind

Forsvaret bør snarest gjenoppta forhandlingene med reindriftsnæringen (distrikt 14a), landbruksnæringen (sauehold) samt med Porsanger kommune med tanke på en avtale om Halkkavarre samt Mauken/Blåtind.

Fra forsvarets side skal det være forhandlere som aktivt kan ta del i forhandlingene med partene og som kan ta avgjørelser.

Derfor skal det fra forsvarets side være andre en kun forsvarsbygg som deltar i disse forhandlingene.

Ved bruk av Halkkavarre til bombing skal Banak (North cape airport), så langt det er mulig og forsvarlig brukes som base for all aktivitet.

III Votering

Av 39 representanter var 33 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 3 ble vedtatt med 21 stemmer.

Sign: _____ / _____

- Forslag 1 ble enstemmig vedtatt og forslag 2 ble trukket tilbake og lagt ved som merknad.
- Sametingsrådets forslag til vedtak overfor komiteen, foruten vedtatte endringer ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

John Harald Skum, Per Edvin Varsi og Gunvald Nilsen fremmet følgende protokolltilførsel:

Sametinget har på sviktende grunnlag fremmet merknad om å flytte HV-17 fra Alta til Porsanger. Dette på grunnlag av at det ikke har blitt forelagt noen dokumenter som skal vise at Porsanger er bedre enn Alta eller motsatt.

Det foreligger imidlertid 2 forskjellige Stortingsproposisjoner som Sametinget ikke har vedlagt saken, nemlig St.prp. nr. 42, St.prp. nr. 70 og St.prp. nr. 45.

Jánoš Trosten og Geir Tommy Pedersen fremmet følgende protokolltilførsel:

Sametingsrepresentantene fra NSR, Jánoš Trosten og Geir Tommy Pedersen, er forferdet over at Sametinget nå skal delta i samtaler om lokalisering av militære aktiviteter. Sametinget skal forholde seg nøytral i slike lokaliseringsspørsmål. Det er ikke riktig av Sametinget å delta aktivt i slike og liknende militære spørsmål.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Jørn Are Gaski, saksordfører	Jon Harald Skum
		Jørn Are Gaski
2	Per Edvin Varsi	Jon Harald Skum
		Jørn Are Gaski
		Per Edvin Varsi
3	Ove Johnsen	
4	Olaf Eliassen	Per Edvin Varsi
		Ragnhild Lydia Nystad
		Olaf Eliassen
5	Terje Tretnes	Isak Mathis O. Hætta
		Jørn Are Gaski
		Per Solli
		Terje Tretnes
6	Gunvald Nilsen	
7	Isak Mathis O. Hætta	
8	Jon Harald Skum	
9	Ragnhild Lydia Nystad	

Sign: _____ / _____

10	Klemet Erland Hætta	
11	Josef Vedhugnes	
12	Per A. Bæhr	
13	Olaf Eliassen	
14	Jon Harald Skum	
15	Roger Pedersen	
16	Ragnhild Lydia Nystad	
17	Jørn Are Gaski	
	Jon Harald Skum, til forr.orden	
	Terje Tretnes, til forr.orden	
	Berit Ranveig Nilssen, til forr.orden	
	Jørn Are Gaski, til forr.orden	
	Janoš Trosten, til forr.orden	
	Jørn Are Gaski, til forr.orden	
	Berit Ranveig Nilssen, til forr.orden	
	Jørn Are Gaski, til forr.orden	
	Janoš Trosten, til forr.orden	
	Geir Tommy Pedersen, til forr.orden	
	Per Edvin Varsi til forr.orden	
	Åge Nordkild, til forr.orden	
	Jørn Are Gaski, til forr.orden	
	Ragnhild Lydia Nystad, til forr.orden	
	Terje Tretnes, til forr.orden	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

- Sametinget ber om at Forsvaret mer aktivt og målrettet søker å komme til minnelige løsninger og avtaler med reindrifta om hvordan henholdsvis reindrifta og Forsvaret skal kunne eksistere i de samme områdene i fremtida. Sametinget finner det uakseptabelt med ekspropriasjonsprosesser hvor reindriftas interesser blir overkjørt. Sametinget ser det som meget uheldig at Forsvaret har signalisert ekspropriasjon allerede i nær fremtid både i Halkavarre og Mauken/Blåtind dersom man ikke kommer frem til en minnelig løsning innen kort tid.
- Sametinget viser til de senere års nasjonale og internasjonale rettsutvikling for styrking av urfolks eiendoms-, besittelses og bruksrettigheter. For eventuell ekspropriasjon krever Sametinget politisk og juridisk ryddig prosesser der det blant annet foreligger forsvarlig juridiske dokumentasjon for at staten kan gå til ekspropriasjon, samt hva som skal eksproprieres og hvem sin eiendoms- og besittelsesrett som eksproprieres. Slik dokumentasjon foreligger ikke i dag.
- For Hálkavárris vedkommende er en identifisering av landområdene i Finnmark på trappene ifm Finnmarkslovsprosessen slik staten er forpliktet til etter ILO nr 169 art. 14 nr 2. Dette innebærer at det

Sign: _____ / _____

sannsynligvis vil være rettigheter langt utover beiteretten som eventuelt vil bli ekspropriert. For Mauken/Blåtind er situasjonen at Samerettsutvalget II nylig har søkt om midler til å starte identifiseringsarbeidet i områdene sør for Finnmark. Dette for at staten også her kan oppfylle sine forpliktelser etter ILO art 14 nr. 2. Også her vil det være unaturlig å gå inn i en ekspropriasjonsprosess for rettighetsbildet er klarlagt, noe som også understøttes av kritikken ILOs ekspertkomite⁷ rettet mot Norge i forbindelse med regjeringens forslag til finnmarkslov.⁸

4. Sametinget ber om at det for Hálkavárri inngås en avtale mellom reindriften og Forsvaret om bruken av området. Forsvaret bør snarest gjenoppta forhandlinger med reindriftnæringen (distrikt 14a), med tanke på en avtale om Hálkavárre. Fra forsvarets side skal det være forhandlere som aktivt kan ta del i forhandlingene med partene og som kan ta avgjørelser.

Derfor skal det fra forsvarets side være andre enn kun forsvarsbygg som deltar i disse forhandlingene. Ved bruk av Hálkavárre til bombing skal Banak (North cape airport), så langt det er mulig og forsvarlig brukes som base for all aktivitet. Forsvaret har tidligere signalisert at en reindriftsfaglig utredning utført av NINA ikke var tilfredsstillende og at det måtte utføres en ny utredning. Forsvaret ved Forsvarsbygg har uttalt at det ikke vil bli utført noen ny utredning om reindrift nå. Sametinget ber derfor om at Forsvaret forholder seg til NINAs (Nelleman og Vistnes) rapport og de konklusjoner som fremkommer i den. Sametinget ber om at Forsvarets aktivitet i området holdes innenfor et nivå som er akseptabelt for reindriften og sauene i området.

I den nye miljøinformasjonsloven som er gjeldende fra 1. januar 2004 er det hjemlet at forsvarret er forpliktet til å gjennomføre en proaktiv arealforvaltning som kultivering av fiskevann, aktiv revegetering/skogsplantning m.v. for å redusere ulempene med den militære tilstedeværelsen. Overvåking av utslipp fra skytefeltene er et krav. Derfor må forsvarret informere om hva de ulike våpentyper inneholder av forurensing (produktdatablad). En slik åpenhet gir også en større trygghet for de berørte parter

5. For området i Mauken/Blåtind ber Sametinget om at Forsvaret aktivt søker å komme reindriften i møte og at man kommer til en samforståelse med reindriften. Det må være et krav at Forsvaret legger forholdene til rette slik at reindriften kan opprettholdes på dagens nivå. Løsninger som innebærer reduksjon fra dagens nivå må under alle omstendigheter skje i samforståelse med reindriften. Forsvaret må nå frem til en minnelig løsning med reindriftnæringen. I denne forbindelse vil det være nødvendig å kunne gi et betraktelig høyere og dermed mer realistisk tilbud for frivillig innløsning av driftsenheter enn dagens såkalte Finnmarksmodell. Det er her tross alt snakk om å gi avkall på tidligere og fremtidige generasjoners kulturbærende næring.

6. Sametinget ser det som viktig at Forsvaret opprettholder forsvarsarbeidsplasser i Porsanger med de positive virkningene det har for lokalsamfunnet. Det er for Sametinget ikke akseptabelt at utvidet øvelsesbombing skjer i Porsanger samtidig som Forsvarets tilstedeværelse med personell og arbeidsplasser bygges ned.

Saken ble avsluttet 23. september 2004 kl. 15.45.

⁷ CEACR: Individual Observation concerning Convention No.169, Indigenous and Tribal Peoples, 1989 Norway (ratification 1990) Published: 2004

⁸ Ot.prp. nr 53 (2002-2003)

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: norsk

Sak 38/04

St.meld. nr.44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidene samer og kvener

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-169

2004000013

Saken påbegynt 23. september 2004 kl. 15.45

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R 061/04
2		02.07.2004		St.meld nr 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatneinfsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidte samer og kvener

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 061/04
Oppvekst- og utdanningskomiteen	21.09.2004	OUK
Sametingets plenum	24.09.2004	38/04

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametinget viser til St. meld nr. 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolket/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Sametinget støtter forslagene og anmoder Stortinget om å vedta disse.

Komiteens behandling

Komiteen, medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Sven-Roald Nystø, Åge Nordkild, Berit Rannveig Nilssen, John Harald Skum, Senterpartiets sametingsgruppe; Jon Erland Balto, Olaf Skogmo, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedbugnes, Anders Urheim, Henrik Eriksen, Flyttsamelista/Høyre; Per Arnesen,:

Sametinget inviteres til å avgi en uttalelse til regjeringens St.meld.nr.44 (2003-2004) som omhandler – Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener. I denne St.meld. legger regjeringen frem konkrete forslag til tilpasninger av Stortingets billighetserstatningsordning for ovennevnte grupper.

Sametingsrådet har behandlet saken i møte 19.08.2004 og rådets forslag til vedtak overfor komiteen er sålydende:

Sametinget viser til St.meld. nr. 44 (2003-2004). Erstatningsordninger for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener. Sametinget støtter forslagene og anmoder Stortinget om å vedta disse.

Merknader

Komiteen, medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Sven-Roald Nystø, Åge Nordkild, Berit Rannveig Nilssen, John Harald Skum, Senterpartiets sametingsgruppe; Jon Erland Balto, Olaf Skogmo, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedbugnes, Anders Urheim, Henrik Eriksen, Flyttsamelista/Høyre; Per Arnesen, vil bemerke:

1. Komiteen er tilfreds med at Regjeringen har lagt fram en stortingsmelding om erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener. Med dette synes saken om de utdanningsskadelidte samer og kvener etter andre verdenskrig, nå å ville finne sin løsning. Komiteen slutter seg derfor til Sametingsrådets syn i saken.
2. Komiteen vil dog bemerke at det kan reises spørsmål om de tilpasninger som foreslås som veiledende med hensyn til kriterier for hvem som kan søke og innvilges erstatning for tap av skolegang på grunn av krigen, kan virke for begrensende. Det påhviler derfor Billighetserstatningsutvalget et stort ansvar i vurderingen av den enkelte søknad, der det også må tas hensyn til når et tilfredsstillende skoletilbudet ble gjenopprettet.
3. Når det gjelder den praktiske oppfølgingen av de forslag som fremmes i stortingsmeldingen om billighetserstatninger, vil det fordre at det offentlige bistår eventuelle søkere i blant annet utforming av søknader. Derfor fremmer komiteen også et forslag om det i tillegg til Sametingsrådets innstilling.
4. Komiteen viser til at det er andre grupper i samfunnet som har lidt overlast på grunn av fornorskningen og krigen, enn de som omtales i stortingsmeldingen. Det gjelder derfor å legge til rette for en framtidig vurdering av mulige ordninger for oppresning og kompensasjoner. Komiteen har derfor funnet å ville fremme et forslag om dette i tillegg til Sametingsrådets innstilling.

Sign: _____ / _____

På denne bakgrunn fremmer Oppvekst- og utdanningskomiteen følgende innstilling overfor Sametinget:

Komiteens Forslag

Forslag fra: NSRs sametingsgruppe, Senterpartiets sametingsgruppe, Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Flyttsamelista/Høyre.

Avsnitt 1:

Som Sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget viser til St.meld. nr. 44 (2003-2004). Erstatningsordninger for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener. Sametinget støtter forslagene og anmoder Stortinget om å vedta disse.

Sametinget ber Stortinget bevilge midler til sekretariatsordninger hvor folk kan henvende seg og få hjelp til å utforme søknader om billighetserstatninger.

Sametinget vil sterkt understreke at foruten de grupper som omhandles av stortingsmeldingen, er det et omfattende behov for en utredning av fornorskningspolitikkenes konsekvenser for samer og kvener innenfor ulike samfunnsområder. Tilsvarende og like sterkt gjelder konsekvenser for andre grupper som har lidt overlast under og etter siste verdenskrig enn de som omtales i stortingsmeldingen. Sametinget ber Stortinget om å slutte seg til at slike konsekvensutredninger utføres og følges opp med konkrete tiltak snarest.

Forslag fra grupper som ikke har medlemmer i komiteen:

Forslag fra: representant Terje Tretnes, Samefolkets Parti:

Stortingsmelding 44

Fornorskningspolitikken er en av de mørkeste kapitler av Norges historie. Bl.a. så kan man nevne opprettelsen av Finnefondet i 1851, som premierte lærere som fornorsket samiske/kvenske skolebarn. Samt jordsalgloven av 1902, der samer måtte ta norske etternavn for å få tildelt jord til småbruk.

Når stortingsmelding 44 åpner for at eldre utdanningsskadelidte samer/kvener kan få billighetserstatning, kreves det dokumentasjon fra den enkelte søker om b.a. hvor mye skolegang som er tapt, samt virkningene av den tids fornorskningspolitikk. Et slikt krav om dokumentasjon er helt uakseptabelt. Det foreligger enorme mengder dokumentasjon om de negative virkninger av fornorskningspolitikken, ytterlig dokumentasjon er helt unødvendig.

Fornorskningspolitikkenes negative innvirkninger på den enkelte same er allerede erkjent av H.M. kong Harald den 5. i åpningstalen til sametinget i 2001. Kongens hilsen er i ettertid fulgt opp av statsminister Bondeviks nyttårstale. Det er påkrevd at storting og regjering nå i 2004 erkjenner de faktiske forhold av fornorskningspolitikkenes negative sider, ytterlig krav om dokumentasjon fra den enkelte søker om billighetserstatning, samt det samiske samfunn forøvrig er forkastelig fra storting/regjering.

Sign: _____ / _____

Det er også foreslått en erstatning til den enkelte søker på mellom 60-100 000 kr. Vi vil be om at storting og regjering åpner for maks erstatning for disse søker på kr. 200 000,- samt at avkortinger unngås.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komitten og komiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra Terje Tretnes ble trukket tilbake og fremmet som merknad.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Josef Vedhugnes, saksordfører	
2	Åge Nordkild	
3	Jon Erland Balto	
4	Sven-Roald Nystø	Janoš Trosten
		Sven-Roald Nystø
5	Terje Tretnes	Åge Nordkild
		Isak Mathis O. Hætta
		Terje Tretnes
6	Anders Urheim	
7	Sten Erling Jønsson	
8	Henrik Eriksen	
9	Isak Mathis O. Hætta	
10	Janoš Trosten	
11	Åge Nordkild	
12	Per A. Bæhr	
13	Olaf Eliassen	
	Terje Tretnes, til forr.orden	
14	Anders Urheim	
15	Sven-Roald Nystø	
16	Johan Mikkell Sara	
17	Josef Vedhugnes	

Sign: _____ / _____

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget viser til St. meld nr. 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolket/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener.

Sametinget støtter forslagene og anmoder Stortinget om å vedta disse.

Sametinget ber Stortinget bevilge midler til sekretariatsordninger hvor folk kan henvende seg og få hjelp til å utforme søknader om billighetserstatninger.

Sametinget vil sterkt understreke at foruten de grupper som omhandles av stortingsmeldingen, er det et omfattende behov for en utredning av fornorskningsskadelidende samer og kvener innenfor ulike samfunnsområder. Tilsvarende og like sterkt gjelder konsekvenser for andre grupper som har lidt overlast under og etter siste verdenskrig enn de som omtales i stortingsmeldingen. Sametinget ber Stortinget om å slutte seg til at slike konsekvensutredninger utføres og følges opp med konkrete tiltak snarest.

Saken ble avsluttet 23. september 2004 kl. 16.50.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 39/04

Næringsavtale for duodji - forlengelse av driftsstøtteordninger for næringskombinasjoner

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-421

2004000434

Saken påbegynt 23. september 2004 kl. 17.20

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R058/04
2				Jaruma rapport: Er det grunnlag for en næringsavtale for duodji?
3				Jaruma rápoarta: Lea go govttolaš duodjái ásahtit ealáhusšiehtadusa?
4		15.03.04	Boazosápmelaččaid Riikkasearvi – Norske reindriftsamers Landsforbund	Høringsuttalelse
5		22.03.04	Duojáriid ealáhussearvi – Næringsorganisasjon for duodjeprodusenter	Høringsuttalelse
6		18.03.04	Tromssa Sámiid duodji	Høringsuttalelse
7		23.03.04	Manndalen Husflidslag – Olmmáivákki duodjesearvi	Høringsuttalelse
8		25.03.04	Sámi Allaskuvla – Samisk Høgskole	Høringsuttalelse
9		23.03.04	Duodjeinstituhhta	Høringsuttalelse
10		17.06.04	Sámiid Duodji – Riikkasearvi sámi duojis – Landsorganisasjonen for samisk husflid	Høringsuttalelse

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 058/04
Plan- og finanskomiteen	21.09.2004	PFK 006/04
Sametingets plenum	24.09.2004	39/04

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametinget vil ha en grundigere vurdering av grunnlaget for å etablere en næringsavtale for duodji. I påvente av dette arbeidet forlenges ordningen med driftstilskudd til næringskombinasjoner ut 2005 med de samme kriteriene som gjelder for 2004.

Forslag fra komiteen

Komiteens flertall, medlemmene Birger Nymo, Olav Dikkanen, Ragnhild Nystad, Per Bjørn Lakselvnes, Geir Tommy Pedersen og Randi A. Skum fra Norske Samers Riksforbunds sametingsgruppe, medlemmene Magnhild Mathisen, Berit Alette Utsi Eira, Per Edvin Varsi og Olaug Eliassen fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, medlem Terje Tretnes fra Samefolkets liste og medlem Roger Pedersen fra Samenets Valgforbund fremmet følgende forslag:

Forslag 1:

Komiteen går inn for å forlenge ordningen med driftstilskudd til næringskombinasjoner ut 2005 med de samme kriteriene som gjelder for 2004. En næringsavtale bør tas sikte på å være fremforhandlet i løpet av første halvdel av 2005.

Komiteen ser veldig positivt på at Sametingsrådet har igangsatt arbeidet med å etablere en næringsavtale for duodjiutøvere, og ber om at Sametingsrådet snarest tar kontakt med bl.a. Duojáruid Ealáhussearvi og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji, samt institusjoner og organisasjoner som berøres av en næringsavtale, med tanke på en fremdriftsplan for det videre arbeidet.

Denne saken er meget omfattende og en grundig gjennomgang av prinsippene vedrørende næringsavtale er nødvendig. Det vises til høringsuttalelsene til Jaruma rapporten hvor de fleste er positive til en næringsavtale.

Sign: _____ / _____

Komiteen ser saken som svært viktig og ber Sametingsrådet arbeide videre med forslaget, og avklare de prinsipielle sidene før saken kan fremmes for plenum. Komiteen forutsetter at saken fremmes for plenum senest i februar 2005.

Komiteens mindretall, medlem Isak Mathis O. Hætta, Fastboendes liste fremmet følgende forslag:

Forslag 2:

Komiteen mener at sametinget burde kommet frem til en bedre ordning for de som driver med samisk håndverk, det er meget beklagelig at saken ikke er prioritert fra rådets side.

Den overgangsordningen som sametinget vedtok, skulle bare virke et år. Etter et år skulle næringsavtalen være på plass. Videre mener Komiteen at situasjonen uholdbar for samiske håndverkere/Duodji utøvere, og duodji utøvere er blitt skadelidende p.g.a. sametingets håndtering av saken.

Samisk duodji er en så viktig del av samisk kultur/levesett og identitet, og derfor mener komiteen at man er nødt til å gi tilskudd etter retningslinjer fra forrige periode spesielt siden man ikke har komme fram til næringsavtale.

Derfor foreslår komiteen at:

Man bruker de retningslinjene som var i forrige periode som tilskudds grunnlag i år (dvs 50 %) inntil næringsavtalen er på plass.

III Votering

Av 39 representanter var 36 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 2 ble forkastet med 31 stemmer.
- Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Olav Dikkanen, saksordfører	
2	Klemet Erland Hætta	
3	Isak Mathis O. Hætta	Janoš Trosten
		Terje Tretnes
		Olav Dikkanen
		Isak Mathis O. Hætta

Sign: _____ / _____

4	Johan Mikkell Sara	Klemet Erland Hætta
		Isak Mathis O. Hætta
		Johan Mikkell Sara
5	Per Edvin Varsi	Johan Mikkell Sara
		Per Edvin Varsi
6	Roger Pedersen	Johan Mikkell Sara
		Roger Pedersen
7	Per A. Bæhr	
8	Terje Tretnes	Isak Mathis O. Hætta
		Klemet Erland Hætta
		Per Edvin Varsi
		Simon Andersen
		Terje Tretnes
9	Klemet Erland Hætta	
10	Berit Alette Utsi Eira	
11	Geir Tommy Pedersen	
12	Olav Dikkanen	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget går inn for å forlenge ordningen med driftstilskudd til næringskombinasjoner ut 2005 med de samme kriteriene som gjelder for 2004. En næringsavtale bør tas sikte på å være fremforhandlet i løpet av første halvdel av 2005.

Sametinget ser veldig positivt på at Sametingsrådet har igangsatt arbeidet med å etablere en næringsavtale for duodjiutøvere, og ber om at Sametingsrådet snarest tar kontakt med bl.a. Duojáriid Ealáhussearvi og Landsorganisasjonen Sámiid Duodji, samt institusjoner og organisasjoner som berøres av en næringsavtale, med tanke på en fremdriftsplan for det videre arbeidet.

Denne saken er meget omfattende og en grundig gjennomgang av prinsippene vedrørende næringsavtale er nødvendig. Det vises til høringsuttalelsene til Jaruma rapporten hvor de fleste er positive til en næringsavtale.

Sametinget ser saken som svært viktig og ber Sametingsrådet arbeide videre med forslaget, og avklare de prinsipielle sidene før saken kan fremmes for plenum. Sametinget forutsetter at saken fremmes for plenum senest i februar 2005.

Saken ble avsluttet 23. september 2004 kl. 18.20.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 40/04**Samarbeidsavtale mellom Sametinget og samiske kunstnerorganisasjoner**

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-99

2004001914

Saken påbegynt 23. september 2004 kl. 18.25.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Sametingsrådets sak R 062/4	Samarbeidsavtale mellom Sametinget og samiske kunstnerorganisasjoner
2				Sak 18/04 Sametingsrådets kulturpolitiske redegjørelse
3				Underskrevet avtaletekst

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 62/04
Nærings- og kulturkomiteen	21.09.2004	
Sametingets plenum	24.09.2004	40/04

II Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametinget gir tilslutning til fremlagt avtaletekst til Hovedavtale og til Kunstneravtale mellom Sametinget og samiske kulturorganisasjoner ved Samisk kunstnerråd, undertegnet 19. august 2004.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Merknader fra komiteen

Komiteen, med medlemmer fra NSRs samarbeidsgruppe, Birger Nymo, Per Bjørn Lakselvnes, Olav Dikkanen, Randi A Skum, Ragnhild Nystad, Geir Tommy Pedersen, Aps samarbeidsgruppe Berit Alette Utsi Eira, Magnhild Mathisen, Olang Eliassen, Per Edwin Varsi, fra Sfp/SBS Terje Tretnes, fra SVF, Roger Pedersen og fra DL/MNS, Isak Mathis O. Hætta

er tilfreds med at det nå er inngått en samarbeidsavtale mellom kunstnerorganisasjonene og Sametinget.

Komiteen ber Sametingsrådet arbeide for at Sametinget i et framtidig perspektiv legger til grunn en målsetting om at det framtidige kultursamarbeidet utvikles i et grenseoverskridende perspektiv, hvor en av målsetningene bør være å utvikle en felles allsamisk kulturplan.

III Votering

Av 39 representanter var 36 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Isak Mathis O. Hætta, saksordfører	Terje Tretnes
2	Per-Bjørn Lakselvnes	
	Ragnhild Lydia Nystad, til forret.orden	
3	Janoš Trosten	
4	Sven-Roald Nystø	
5	Ragnhild Lydia Nystad	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget gir tilslutning til fremlagt avtaletekst til Hovedavtale og til Kunstneravtale mellom Sametinget og samiske kulturorganisasjoner ved Samisk kunstnerråd, undertegnet 19. august 2004.

Saken ble avsluttet 23. september 2004 kl. 18.40

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: samisk

Sak 41/04

Innspill til reindrifftsavtalen 2005 - 2006

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-412

2004003742

Saken påbegynt 24. september 2004 kl. 08.30

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R 084/4

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 084/4
Nærings- og kulturkomiteen	21.09.2004	EKL 007/04
Sametingets plenum	24.09.2004	41/04

II Forslag og merknad

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Sametingsrådet har merknader til følgende punkter til årets forhandlinger::

- Tradisjonell reindrift
- Vern av reindrifftsområder
- Likestillingsutfordringer i reindriften
- Produksjonen og markedssituasjonen i reindriften
- Rekruttering og sysselsetting i reindriften

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Tradisjonell reindrift

Reindriften har i den siste tiden opplevd at krav fra myndighetene og tilpassinger til EØS, og EUs regelverk skaper problemer for samisk reindrift, og skaper hindringer for den tradisjonelle måten å utøve reindrift på. Dette har vi flere eksempler på i dag.

Kastrering av rein har gjennom tidene blitt utført av reindriftssamene selv. I dag har dyrevernloven skjerpet bestemmelsen som regulerer kastrering av rein, og det er bare veterinær som har lov til å utføre kastreringen. Den nye ordningen er tidkrevende og utgjør en økonomisk belastning for reindriften. For reindriftsutøverne er det økonomisk lønnsomt å ha så mange kastrerte rein som mulig i flokken. Kastrater er viktige både i kjøttproduksjon og som råstoff til duodjiproduksjon.

Regelverk som setter forbud mot bruk krumkniv, hygienekrav ved slakting, samt forskrifter for avhending av slakterester begrenser reindriftsutøvernes mulighet til å utøve tradisjonell reindrift. Regelverkene påvirker i tillegg reindriftenes inntekter på en negativ måte. Sametinget vedtok i sak 27/04 reindriftsavtalen for 2004-2005:

Sametinget har ved flere anledninger pekt på at en av forutsetningene for å lykkes med verdiskaping er hygienekrav tilpasset tradisjonell produksjon, dagens regler må derfor liberaliseres. Kvinner må gjennom verdiskapingsprogrammet gis en reell mulighet til deltakelse i næringen.

Tradisjonell reindrift krenkes også i saker hvor reinbeitemarkene innsnevres som følge av inngrep. Dette foreslås ofte avbøtet gjennom tiltak som medfører endringer i driftssystemer som både avviker fra tradisjonell reindrift og er naturstridig. Sametinget ber om at myndighetene i større grad konsentrerer seg om å verne reindriftenes områder.

Vern av reindriftsområder

I årenes løp har reindriftenes beiteområder gradvis blitt innskrenket. Dagens situasjon tilsier at dersom dette fortsetter vil det få alvorlige konsekvenser for reindriftenes fremtid. Arbeidet med å tilpasse reintallet i forhold til beitegrunnlaget må ses i lys av inngrep, rovviltbestanden og ferdsel i reinbeiteområdene. Myndighetene vil ikke bli ajour med reintalltilpassingen så lenge ressursgrunnlaget stadig innskrenkes. Sametinget anbefaler at forhandlingspartene blir enige om å nedsette et utvalg som får i mandat å kartlegge og analysere konsekvensene av inngrep av fysisk art som hytter, bygninger, forswarets skytefelt, veier og for ferdsel i reindriftsområder osv. Sametinget mener dette arbeidet er myndighetenes ansvar og bør finansieres utenfor reindriftsavtalens økonomiske rammer.

Likestillingsutfordringer i reindriften

Reindriften har tradisjonelt vært en næring der begge kjønn har hatt sin plass. I dag er situasjonen slik at kvinner gradvis blir mer og mer fraværende i næringens gjøremål og i reindriftpolitikken. Sametinget er bekymret for at dette forringer reindriftenes sosiale miljø, kultur, språk, rekruttering og inntjening. Sametinget etterlyser en mer aktiv holdning fra avtalepartene til likestillingsutfordringene.

Sametinget har tidligere uttalt at reduksjonen av ektefelletilskuddet ville bidra til at kvinners situasjon ble ytterligere svekket. Innføringen av produksjonspremie kompenserte ikke dette.

Sign: _____ / _____

Sametinget mener likevel at kvinners stilling og plass i reindriften kan styrkes bl a gjennom verdiskapsprogrammet. Søknader som fremmer likestilling må prioriteres i verdiskapingsprogrammet og i reindriftens utviklingsfond.

Under sak 27/04 uttalte Sametinget:

Den største andelen av dagens reindriftskvinner er i fulltids- eller deltidarbeid utenfor reindriften. I de fleste tilfellene er familiene avhengige av denne faste inntekten. Sametinget mener tilskuddsordningene må tilrettelegges for at disse kvinnene får muligheten til i perioder å delta i reindriften uten miste inntekt.

Sametinget ber myndighetene om å tilrettelegge situasjonen slik at reindriftskvinner får reell mulighet til å delta i reindriftens daglige arbeid. Kvinner må få større innflytelse i de politiske fora og i de styringsorganene der avgjørelser i forhold til næringen tas.

Produksjonen og markedssituasjonen i reindriften

Reinslaktingen har ikke vært i samsvar med produksjonen i reindriften, som generelt har økt som følge av gode år. En av grunnene til den begrensede slaktingen har vært problemer med å få levert/solgt rein. Dette har bl a medført at distrikter ikke oppnår distriktstilskudd i år pga for høyt reintall.

Sametinget mener det er en viktig utfordring for reindriftsmyndighetene å bidra til at markedssituasjonen for reindriften forbedres slik at reineiere får levert all slakt til akseptabel pris. Det er etter Sametingets vurdering gjort for lite for å bedre situasjonen. Et absolutt krav må være at det iverksettes tilpassede tiltak, slik at den enkelte reineier er sikret avsetning av produksjonen. Dette er spesielt viktig i en situasjon der myndighetene krever en kraftig reduksjon av reinbestanden.

Avtalepartene bør igangsette tiltak som avhjelper det økonomiske tapet den enkelte reineier eventuelt får på grunn av manglende og/eller forsinket levering av slakterein. Eksempelvis bør tidligslaktetilskuddet på kr. 10,- per kilo levert kjøtt gjelde ut driftsåret. Likeledes må manglende mulighet for slakting ikke medføre tap av tilskudd verken for den enkelte reineier eller distrikt. I tillegg må det vurderes igangsetting av kortsiktige, direkte markedsføringstiltak for å stimulere til økt salg. Det er uholdbart at næringen skal bære det økonomiske ansvaret for manglende mottakskapasitet og fulle kjøttlagre.

Sametinget er bekymret for at den nye produksjonspremieordningen vil kunne svekke reindriftsavtalens inntektsutjevnete effekt og medføre reduserte inntekter for reineiere i etableringsfasen og reineiere i områder med høye rovvilttap. Sametinget vil foreslå at den største andelen av tilskuddet går til de med gjennomsnittsproduksjon.

Sametinget forutsetter at Landbruksdepartementet og Miljødepartementet foretar en avklaring om hvordan det skal kompenseres for bortfall av produksjonspremie pga. produksjonstap grunnet rovvilt.

Sametinget ser viktigheten av å øke driftstilskuddet til reindriftsutøvere. Den økonomiske situasjonen i reindriften er vanskelig og uforutsigbar. Driftstilskuddet virker stabiliserende på inntekten og bidrar til å opprettholde inntjeningsnivået for de som lever av reindrift.

”Forskriftene til reindriftsavtalen” fastslår de endelige og detaljerte bestemmelsene for å oppnå de ulike tilskuddene. Sametinget beklager at forskriftsheftet ikke er ferdig i god tid før høstslaktingen.

Sign: _____ / _____

Dette vanskeliggjør den enkelte reineiers planlegging av slakteuttaket. Sametinget anmoder derfor at forskriftene ferdigstilles og sendes distriktene i første halvdel av august.

Rekruttering og sysselsetting i reindriften

Reindriften trenger ung og kompetent arbeidskraft. Sametinget er meget fornøyd med at reindriften har en læringeordning som ser ut til å fungere bra. Sametinget anbefaler at jenter prioriteres ved opptak til læringeordningen for å rette opp den skjeve kjønnsfordelingen innenfor dagens reindrift.

Sametinget har i vedtak i sak 27/04 foreslått *at det etableres førtidspensjonsordninger for aldersgruppen over 50 år som tiltak for å lette generasjonsoverganger i reindriften. Ved førtidspensjonering vil en beholde tilhørigheten til reindriftskulturen og fremdeles være en ressurs for næringen, og vil gi flere ungdommer mulighet til å utvikle sin reindrift. Ordningen med frivillig innløsninger av driftsenheter er en god ordning i distrikter med mange driftsenheter i forhold til ressursgrunnlaget.*

I samme vedtak uttaler Sametinget også:

Uten planmessige tiltak vil det i enkelte distrikter kunne utvikles en situasjon med manglende kulturell kontinuitet og manglende kompetanse. Et tiltak vil være tilrettelegging av generasjonsoverganger. Sametinget vil foreslå at det godkjennes ordninger enten med midlertidige driftsenheter for ungdom eller togenerasjonsdriftsenheter. Tiltaket krever ikke lovendringer og kan innføres straks.

Sametinget forventer at myndighetene løser disse problemene, og med det verner samisk kultur, bedrer likestillingen i reindriften samt gjør næringen mer lønnsom i forhold til dagens ressurser.

Merknader fra komiteen

Komiteen, med medlemmene fra NSRs samarbeidsgruppe, Jarle Jonassen, Ann Mari Thomassen, Kjell Gjørn Jåma, Janos Trosten, fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Steinar Pedersen, Sverre Andersen, Per Solli, fra SfB/SBS, Johan Mikkil Sara, fra SVF, Ove Johnsen, fra SP Olaf Eliassen og JL/H Per A. Bæhr

For det samiske samfunn, utgjør reindriften en av de sentrale materielle bærebjelkene i styrkingen og utviklingen av den samiske kulturen. Det er samtidig en sårbar næring i en tid med stadig økende press på naturgrunnlaget.

Komiteen legger vekt på at reindrifta skal være en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig næring.

Komiteen er redd for at utviklingen i reindriften i dag ikke fører til oppnåelse av de mål Stortinget har trukket opp i stortingsmelding nr 28 1991-1992 verken i forhold til økonomisk, økologisk eller kulturell bærekraft.

I arbeidet med å oppnå en bedre balanse mellom næringens ressursgrunnlag og det antall mennesker som skal ha inntekts- og sysselsettingsgrunnlag i næringen, er det viktig å stimulere til større verdiskapning hos den enkelte reineier.

Debatten omkring WTO danner usikkerhet. Næringen er per dato ikke parat til å ta de utfordringer som kommer og er ikke økonomisk robust nok å møte utfordringer sett fra ulike sårbarhetsperspektiv.

Sign: _____ / _____

Komiteen vil be forhandlingspartene utrede hvilke konsekvenser WTO-avtalen vil ha for reindriftsnæringen.

Komiteen vil vise til at i følge Reindriftsloven av 1978, er reindriften pålagt objektiv erstatningsansvar for den skade reinen måtte gjøre innenfor et reinbeiteområde. Utbyggeren har i utgangspunktet ikke noe ansvar for å treffe tiltak som hindrer eventuelle skader. Dette betyr at reindriften kan bli stilt til ansvar for store erstatningsbeløp. I reindrifftsavtalen er det opprettet en ordning med konfliktløsende tiltak. Denne posten må økes for å dekke opp behovet for konfliktløsende tiltak.

Komiteen vil foreslå at forhandlingspartene tar opp refusjonsordningen ved sykdom som må gjeninnføres. Naturgrunnlaget

Komiteen mener at årlig tas store deler av reindriftens beitearealer til annen bruk. Dersom dette fortsetter vil det i enkelte områder være vanskelig å drive reindrift i fremtiden.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, SVF:

I Stortingsmelding 28 er bærekraftig utvikling definert som en utvikling ”som tilfredstiller dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter”. I forhold til økologisk bærekraft kreves det i følge meldingen at ”at det skjer en ressurs forvaltning og beiteutnyttelse som gjør at reindriftsnæringen kan videreføres og videreutvikles som næring også i fremtiden uten at naturens mangfold forringes”.

De stiller spørsmål ved om diskusjonen omkring virkeliggjøring av Konvensjonen om biologisk mangfold i forhold til offentlig reindriftspolitik er fraværende. En konsekvens er at det i diskusjonene om økologisk bærekraftig reindrift bare og ensidig fokuseres på reindriftens egen ivaretagelse av beitegrunnlaget.

Komiteen, medlemmene fra NSRs samarbeidsgruppe, Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Sfb/SBS , SVF, Senterpartiets sametingsgruppe og Flyttsamelista / Høyre mener:

Reintallstilpassningen i Finnmark

Landbruksdepartementet har bedt Reindrifftsforvaltningen i Alta om å utarbeide en plan for reintallsreduksjon med basis i loven der et element er fordeling av reintallet på den enkelte driftsenhet. Videre å forberede et opplegg for eventuell tvungen reintallsreduksjon i tilfeller hvor reineierne ikke innretter seg i henhold til vedtak som fattes.

Komiteen er bekymret for reintallsutviklingen og at reineierne ikke får slaktet tilstrekkelig for å unngå reintallsøkning. Det er nødvendig med et bredt samarbeid og tilrettelegging både med hensyn til slaktekapasitet, markedsføring og logistikk. Komiteen er redd for at bebuding av tvangstiltak nå kan forringe klimaet for den nødvendige dialogen mellom reindrifftsmyndighetene og reindriften for å lykkes med reintallstilpasningen. Komiteen er også redd for at konsekvensene av tvangstiltak skal gå utover andre reineiere i landet.

En forutsetning for å lykkes er også at distriktsinndelingen i Finnmark blir gjennomført og at forslag til endringer i reindrifftsloven (NOU 2001:35) blir vedtatt. Dette vil gi reineierne, siidaene og reinbeitedistriktene rammer og nødvendig verktøy for reguleringer av reindriftens indre forhold.

Sign: _____ / _____

Selv om det har vært en stor økning av reinantallet både på grunn av gode år og på grunn av manglende muligheter for slaktning og salg av kjøttet, vil det være nødvendig at man ikke ensidig fokuserer på struktureringstiltak og på de som skal ut av næringa.

Komiteen mener at reineiere har et selvstendig ansvar for å tilpasse reintallet til beitegrunnet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, SVF:

De som har sin vesentlige inntekt utenom reindrifta må innskrenke sin drift først. Det betyr ikke at komiteen er i mot at reindrift drives i kombinasjon med andre næringer som støtter opp under inntekten fra reindriften.

Komiteen, medlemmene fra NSRs samarbeidsgruppe, Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Sfb/SBS , SVF, Senterpartiets sametingsgruppe og Flyttsamelista / Høyre mener:
Økonomisk bærekraft

at for å oppnå bedre pris til produsent må frakttilskuddet til de store reinslakteriene gjeninnføres.

Likestillingsutfordringer i reindrifta

Komiteen mener at i forbindelse med verdiskapningsprogrammet må man vesentlig vekt på duodjiproduksjonen.

Rovdyrproblematikken

Den rovdyrpolitikken som føres i Norge i dag er til stor skade for reindrifta, spesielt i enkelte områder. Myndighetene må innføre en mer effektiv rovdyrforvaltning i uttaking av skadevoldende rovdyr og bestandsmålene må settes mye lavere. Rovdyrtap gir grunnlag for erstatning. I grunnlaget for produksjonsstøtte må også rovdyrerstatning legges til grunn. Alle reelle tap til rovvilt må erstattes fullt ut.

Utviklingsfondet/Verdiskapningsprogrammet

Komiteen vil påpeke at det er et stort behov for midler i RUF til grunnleggende infrastruktur som gjerder og slakteanlegg samt utviklingstiltak, innenfor ulike områder. Det er avgjørende å øke reineierens muligheter ved etablering av mindre reineierstyrte slakterier og foredlingsanlegg.

Komiteen ber forhandlingspartene legge opp til en satsing på infrastruktur og utviklingstiltak med tilføring av midler til RUF- Reindriften utviklingsfond.

Verdiskapningsprogrammet for reindrift må få tilført mer midler slik at reindriftsutøverne har muligheter til å styrke økonomien i næringa. Til en slik satsing vil det være nødvendig å tilføre midler utover rammene for reindriftsavtalen i en tidsavgrenset periode. Dette må komme alle reineierne til gode.

Målformuleringen i verdiskapningsprogrammet for reindrift må gjenspeile det som var den opprinnelige intensjonen med programmet. Målet er at programmet skal bidra til å styrke rein eiernes økonomi gjennom økt verdiskapning. Det er viktig å videreutvikle eksisterende og tradisjonelle produkter i reindriften. Men også utvikling av nye produkter og utnytting av andre deler av dyret enn slakteskrotten

Sign: _____ / _____

rettet mot nye markeder vil være viktig, samtidig som en ikke må miste fokuset på primærproduktet, nemlig reinkjøttet. Utviklingsarbeid må nødvendigvis konsentrere seg om bestemte prosjekter, men vil på sikt komme hele næringen til gode.

Verdiskapingsprogrammet for reindrift er første aktive steg myndighetene tar for å stimulere en allsidig og lokal videreførelse av reindrift. Forutsetning for en vellykket videreførelse av nisjeprodukter er gode råvarer. Dette krever at dyreeier og slakteri har bevisste kvalitetsmål ved utvelgelse av slaktedyr og at begge er bevisst hvilke forventninger, ønsker og krav forbruker har til sluttproduktet. Næringen må fortsatt være markedsorientert og kundeorientert. Det framtidige markedet vil kreve bedre kvalitet, høy sporbarhet, dokumentert dyrevelferd og bedre distribusjon. Det må til en renomeoppbygging og bevisstgjøring for reinkjøtt som et godt produkt.

Slakteavfallet er en ressurs, det må derfor iverksettes forskning for å nyttiggjøre denne ressursen.

Reindriften har før opplevd at forsknings- og utviklingsmidler forsvinner i et sentralstyrt og administrativt tungrodd system. Mange gode ideer forsvinner lett når midler suges opp i uproduktiv virksomhet. Det er å håpe at programstyret klarer å sette innovasjon og nytenking i høysetet. Fokuset må rettes mot prosjekt som kan løfte og utvikle reindriften.

Forslag fra NSRs samarbeidsgruppe, Senterpartiets sametingsgruppe

Forslag 1

Komiteen vil fremme følgende endringsforslag:

Vern av reindriftsområder

I årenes løp har reindriften beiteområder gradvis blitt innskrenket. Dagens situasjon tilsier at dersom dette fortsetter vil det få alvorlige konsekvenser for reindriften i fremtiden.

Myndighetene vil ikke bli å jour med reindriftstilpasningen så lenge ressursgrunnlaget stadig innskrenkes.

Sametinget anbefaler at forhandlingspartene blir enige om å nedsette et utvalg som får mandat å kartlegge og analysere konsekvensene av inngrep av fysisk art som hytter, forsvarets skytefelt, veier og forstyrrelser i reindriftsområder osv. Sametinget mener dette arbeidet er myndighetenes ansvar og bør finansieres utenfor reindriftsavtalens økonomiske rammer.

Forslag fra Flyttsamelista / Høyre

Forslag 2

Stryk i Sametingsrådets forslag:

Hele 4. avsnitt under overskriften Produksjon og markedssituasjonen i reindriften "Sametinget er bekymret for at den nye produksjonspremieordningen..."

Gruppen foreslår eget punkt etter Produksjonen og markedssituasjonen i reindriften

Sign: _____ / _____

Forslag 3

Reintallstilpasningen

Sametinget mener at det nå er på tide å gjennomføre en ny utredning/kartlegging av reindriftens beitegrunnlag og vurdere reintallet i forhold til dette. Utredningen skal inneha reindriftsfaglig kompetanse.

Det ser ut som om at Stortinget har fått feil opplysninger gjennom den forskningen som til nå er gjennomført. Reintallet i Vest Finnmark er fastsatt til ca. 64 000, mens reintallet i dag er dobbelt så stort som fastsatte. I de siste fire årene har reintallet økt, det har også gjennomsnittsvekten. Dette i seg selv taler for at forskning ikke har holdt mål.

Reintallet vil i fremtiden ikke kunne være så høyt som det er i dag. Det betyr ikke at fastsatt tall trenger å endres i vesentlig grad. Men det er behov for å finne akseptable tall for de ulike distriktene, som reineierne kan godta og som de makter å begynne å redusere ut i fra. Det har ingenting å si dersom distriktene i utgangspunktet har et reintall på ca. 10 000 mer enn fastsatt reintall i Vest-Finnmark. På den måten unngår myndighetene å ta i bruk tvangstiltak mot reneierne slik de nå har forespeilet.

Sametinget ber om at forhandlingspartene, Staten og NRL snarest mulig setter i gang en ny utredning og kartlegging av beitegrunnlaget og reintallet. Det presiseres at reindriftsfaglig kompetanse ligger til grunn. Utredningen skal være i samsvar med dem som berøres og som troverdig grunnlag for forskningen.

Forslag fra grupper som ikke har medlemmer i komiteene:

Forslag 4, representant Isak Mathis O. Hætta, Kautokeino fastboendeliste:

Side 2

Avsnitt om vern av reindriftsområder tas bort.

Begrunnelse: Sametinget mener at det vil være feil å nedsette et utvalg i forbindelse med denne saken. Sametinget ser at det er nødvendig å gjøre en jobb i forbindelse med areal disponering, og da spesielt i forhold til å sikre de fastboendes samers livs grunnlag, tradisjon osv., Siden områdene ikke bare brukes av reindriften, så vil det være feil å nedsette et utvalg bare på bakgrunn av reindriftens inntesser.

Selv om Sametinget ser at samisk livs grunnlag ofte har behov for store arealer, så anser man at vi kan ikke frede områdene i forhold til å skape nye arbeidsplasser i distriktene, samt annen utvikling.

Forslag 5, representant Isak Mathis O. Hætta, Kautokeino fastboendeliste:

I arbeidet med å tilpasse reintallet i forhold til beitegrunnlaget bør Sametinget og landbruksdep., reindriftsnæringen (NRL) og berørte kommuner nedsette et utvalg som får som mandat å komme med innspill for det øvre reintall fastsettes.

Samt at utvalget ser på slaktesituasjonen og slaktekapasiteten også over tid før en eventuell tvangsslakting igangsettes.

Sign: _____ / _____

Utvalget bør også se på markedssituasjonen, slik at markede ikke oversvømmes av reinkjøtt over kort tid. Det uheldige med tvangsslakting vil da medføre at pris pr. kg produsert kjøtt synkes betraktelig og at produsentene blir tapere.

Det øvre reintall skal tilpasses beitland som er reelt for hvert område/distrikt.

Det økonomiske ansvar for dette utvalgs arbeid bør landbruksdep., bære og utgiftene bør holdes unna Sametingets og NRL sine budsjett.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 2 ble forkastet med 33 stemmer.
- Forslag 3 ble forkastet med 31 stemmer.
- Forslag 4 ble forkastet med 32 stemmer.
- Forslag 5 ble forkastet med 34 stemmer.
- Sametingsrådets innstilling overfor komiteen og forslag 1 ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Representanter fra Ap's sametingsgruppe og SVF's sametingsgruppe fremmet følgende protokolltilførsel til Sametingsrådets innstilling til "innspill til reindriftsavtale 2005-2006".

AP's sametingsgruppe og SVF's sametingsgruppe kan ikke stille seg bak siste avsnitt i rådets innstilling: "Sametinget forventer at...."

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Jarle Jonassen, saksordfører	
2	Per A. Bæhr	Jarle Jonassen
		Terje Tretnes
		Per A. Bæhr
3	Per Solli	Janoš Trosten
		Ann-Mari Thomassen
		Per A. Bæhr
		Jarle Jonassen
		Johan Mikkell Sara
		Per Solli
4	Isak Mathis O. Hætta	
5	Berit Alette Utsi Eira	
6	Ann-Mari Thomassen	
7	Terje Tretnes	

Sign: _____ / _____

8	Margreta Påve Kristiansen	
9	Per Solli	
10	Roger Pedersen	
11	Johan Mikkell Sara	
12	Jarle Jonassen	
	Jarle Jonassen, saksordfører	
	Per Solli, saksordfører	
	Per A. Bæhr, saksordfører	
	Per A. Bæhr, saksordfører	
	Per Solli, saksordfører	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget har merknader til følgende punkter til årets forhandlinger:

- Tradisjonell reindrift
- Vern av reindriftsområder
- Likestillingsutfordringer i reindriften
- Produksjonen og markedssituasjonen i reindriften
- Rekruttering og sysselsetting i reindriften

Tradisjonell reindrift

Reindriften har i den siste tiden opplevd at krav fra myndighetene og tilpassinger til EØS, og EUs regelverk skaper problemer for samisk reindrift, og skaper hindringer for den tradisjonelle måten å utøve reindrift på. Dette har vi flere eksempler på i dag.

Kastrering av rein har gjennom tidene blitt utført av reindriftssamene selv. I dag har dyrevernloven skjerpet bestemmelsen som regulerer kastrering av rein, og det er bare veterinær som har lov til å utføre kastreringen. Den nye ordningen er tidkrevende og utgjør en økonomisk belastning for reindriften. For reindriftsutøverne er det økonomisk lønnsomt å ha så mange kastrerte rein som mulig i flokken. Kastrater er viktige både i kjøttproduksjon og som råstoff til duodjiproduksjon.

Regelverk som setter forbud mot bruk av krumkniv, hygienekrav ved slakting, samt forskrifter for avhending av slakterester begrenser reindriftsutøvernes mulighet til å utøve tradisjonell reindrift. Regelverkene påvirker i tillegg reindriftenes inntekter på en negativ måte. Sametinget vedtok i sak 27/04 reindriftsavtalen for 2004-2005:

Sametinget har ved flere anledninger pekt på at en av forutsetningene for å lykkes med verdiskaping er hygienekrav tilpasset tradisjonell produksjon, dagens regler må derfor liberaliseres. Kvinner må gjennom verdiskapingsprogrammet gis en reell mulighet til deltakelse i næringen.

Tradisjonell reindrift krenkes også i saker hvor reinbeitemarkene innsnevres som følge av inngrep. Dette foreslås ofte avbøtet gjennom tiltak som medfører endringer i driftssystemer som både avviker fra tradisjonell reindrift og er naturstridig. Sametinget ber om at myndighetene i større grad konsentrerer seg om å verne reindriftenes områder.

Sign: _____ / _____

Vern av reindriftsområder

I årenes løp har reindriftens beiteområder gradvis blitt innskrenket. Dagens situasjon tilsier at dersom dette fortsetter vil det få alvorlige konsekvenser for reindriftas fremtid.

Myndighetene vil ikke bli à jour med reintalltilpasningen så lenge ressursgrunnlaget stadig innskrenkes.

Sametinget anbefaler at forhandlingspartene blir enige om å nedsette et utvalg som får mandat å kartlegge og analysere konsekvensene av inngrep av fysisk art som hytter, forsvars skytefelt, veier og forstyrrelser i reindriftsområder osv. Sametinget mener dette arbeidet er myndighetenes ansvar og bør finansieres utenfor reindriftsavtalens økonomiske rammer.

Likestillingsutfordringer i reindriften

Reindriften har tradisjonelt vært en næring der begge kjønn har hatt sin plass. I dag er situasjonen slik at kvinner gradvis blir mer og mer fraværende i næringens gjøremål og i reindriftspolitikken. Sametinget er bekymret for at dette forringer reindriftens sosiale miljø, kultur, språk, rekruttering og inntjening. Sametinget etterlyser en mer aktiv holdning fra avtalepartene til likestillingsutfordringene.

Sametinget har tidligere uttalt at reduksjonen av ektefelletilskuddet ville bidra til at kvinners situasjon ble ytterligere svekket. Innføringen av produksjonspremie kompenserte ikke dette.

Sametinget mener likevel at kvinners stilling og plass i reindriften kan styrkes bl a gjennom verdiskapsprogrammet. Søknader som fremmer likestilling må prioriteres i verdiskapingsprogrammet og i reindriftens utviklingsfond.

Under sak 27/04 uttalte Sametinget:

Den største andelen av dagens reindriftskvinner er i fulltids- eller deltidsarbeid utenfor reindriften. I de fleste tilfellene er familiene avhengige av denne faste inntekten. Sametinget mener tilskuddsordningene må tilrettelegges for at disse kvinnene får muligheten til i perioder å delta i reindriften uten miste inntekt.

Sametinget ber myndighetene om å tilrettelegge situasjonen slik at reindriftskvinner får reell mulighet til å delta i reindriftens daglige arbeid. Kvinner må få større innflytelse i de politiske fora og i de styringsorganene der avgjørelser i forhold til næringen tas.

Produksjonen og markedssituasjonen i reindriften

Reinslaktingen har ikke vært i samsvar med produksjonen i reindrifta, som generelt har økt som følge av gode år. En av grunnene til den begrensede slaktingen har vært problemer med å få levert/solgt rein. Dette har bl a medført at distrikter ikke oppnår distriktstilskudd i år pga for høyt reintall.

Sametinget mener det er en viktig utfordring for reindriftsmyndighetene å bidra til at markedssituasjonen for reindriften forbedres slik at reineiere får levert all slakt til akseptabel pris. Det er etter Sametingets vurdering gjort for lite for å bedre situasjonen. Et absolutt krav må være at det iverksettes tilpassede tiltak, slik at den enkelte reineier er sikret avsetning av produksjonen. Dette er spesielt viktig i en situasjon der myndighetene krever en kraftig reduksjon av reinbestanden.

Sign: _____ / _____

Avtalepartene bør igangsette tiltak som avhjelper det økonomiske tapet den enkelte reineier eventuelt får på grunn av manglende og/eller forsinket levering av slakterein. Eksempelvis bør tidligslaktetilskuddet på kr. 10,- per kilo levert kjøtt gjelde ut driftsåret. Likeledes må manglende mulighet for slaktning ikke medføre tap av tilskudd verken for den enkelte reineier eller distrikt. I tillegg må det vurderes igangsetting av kortsiktige, direkte markedsføringstiltak for å stimulere til økt salg. Det er uholdbart at næringen skal bære det økonomiske ansvaret for manglende mottakskapasitet og store kjøttlagre.

Sametinget er bekymret for at den nye produksjonspremieordningen vil kunne svekke reindriftsavtalens inntektsutjevnete effekt og medføre reduserte inntekter for reineiere i etableringsfasen og reineiere i områder med høye rovvilttap. Sametinget vil foreslå at den største andelen av tilskuddet går til de med gjennomsnittsproduksjon.

Sametinget forutsetter at Landbruksdepartementet og Miljødepartementet foretar en avklaring om hvordan det skal kompenseres for bortfall av produksjonspremie pga. produksjonstap grunnet rovvilt.

Sametinget ser viktigheten av å øke driftstilskuddet til reindriftsutøvere. Den økonomiske situasjonen i reindriften er vanskelig og uforutsigbar. Driftstilskuddet virker stabiliserende på inntekten og bidrar til å opprettholde inntjeningsnivået for de som lever av reindrift.

”Forskriftene til reindriftsavtalen” fastslår de endelige og detaljerte bestemmelsene for å oppnå de ulike tilskuddene. Sametinget beklager at forskriftsheftet ikke er ferdig i god tid før høstslaktingen. Dette vanskeliggjør den enkelte reineiers planlegging av slakteuttaket. Sametinget anmoder derfor at forskriftene ferdigstilles og sendes distriktene i første halvdel av august.

Rekruttering og sysselsetting i reindriften

Reindriften trenger ung og kompetent arbeidskraft. Sametinget er meget fornøyd med at reindriften har en lærlingeordning som ser ut til å fungere bra. Sametinget anbefaler at jenter prioriteres ved opptak til lærlingeordningen for å rette opp den skjeve kjønnsfordelingen innenfor dagens reindrift.

Sametinget har i vedtak i sak 27/04 foreslått *at det etableres førtidspensjonsordninger for aldersgruppen over 50 år som tiltak for å lette generasjonsoverganger i reindriften. Ved førtidspensjonering vil en beholde tilhørigheten til reindriftskulturen og fremdeles være en ressurs for næringen, og vil gi flere ungdommer mulighet til å utvikle sin reindrift. Ordningen med frivillig innløsninger av driftsenheter er en god ordning i distrikter med mange driftsenheter i forhold til ressursgrunnlaget.*

I samme vedtak uttaler Sametinget også:

Uten planmessige tiltak vil det i enkelte distrikter kunne utvikles en situasjon med manglende kulturell kontinuitet og manglende kompetanse. Et tiltak vil være tilrettelegging av generasjonsoverganger. Sametinget vil foreslå at det godkjennes ordninger enten med midlertidige driftsenheter for ungdom eller togenerasjonsdriftsenheter. Tiltaket krever ikke lovendringer og kan innføres straks.

Sametinget forventer at myndighetene løser disse problemene, og med det verner samisk kultur, bedrer likestillingen i reindriften samt gjør næringen mer lønnsom i forhold til dagens ressurser.

Sign: _____ / _____

Saken ble avsluttet 24. september 2004 kl. 10.00.

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Originalspråk: norsk

Sak 42/04**Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven - utjevningsmandater**

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-002

2004000241

Saken påbegynt 24. september 2004 kl. 10.20.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sametingsrådets sak R 057/04
2		05.07.2004	KRD/Sametinget	Høringsbrev med vedlegg av høringsnotat
3		19.09.2002	Sametinget	Sak 35/02 - Regler for valg av Sametinget

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 057/04
Kontroll- og konstitusjonskomiteen	21.09.2004	KKK 007/04
Sametingets plenum	24.09.2004	42/04

II Forslag og merknader**Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:**

Sametinget har i vedtak i sak 35/02 Regler for valg av Sameting, av 19.09.02 gitt uttrykk for at: *"...det er naturlig at Sametinget selv, som samenes folkevalgte organ, drøfter og avgjør de problemstillinger man finner aktuelle i tilknytning til Sametingets valgeregler. Sametingets valgregelutvalg har i sin rapport fra 2001, pkt. 7.2 uttalt at det er snakk om en grunnleggende demokratisk rett for det samiske folket til selv å være med å utforme sin egen fremtid. Dette er også slått fast i Grunnlovens § 110a. Dette prinsippet ligger til grunn for Sametingets arbeid og gjelder også utforming av valgreglene."*

Sign: _____ / _____

Møtesekretærer: Ellen Mienna Guttorm/Trine G. Anti Møteboken består totalt av 80 sider

Sametingets syn må være tungtveiende ved utformingen av valgreglene. Vi beklager sterkt at departementet ikke finner grunnlag for å imøtekomme Sametingets vedtak om å forbeholde utjevningsmandatene det underrepresenterte kjønn.

Departementet har heller ikke sluttet seg til Sametingets forslag om at kun lister med en oppslutning på minst 4 % av samtlige godkjente stemmer til sametingsvalget kan tildeles utjevningsmandat.

Valg av representanter til Sametinget er et nasjonalt valg, og det er nødvendig å se hvilken oppslutning et parti/listestiller oppnår totalt sett. Ved fordeling av utjevningsmandatene bør kun de partiene/listestillerne som har oppnådd en viss samlet oppslutning bli tilkjent utjevningsmandater.

Sametinget fastholder vedtaket i sak 35/02 vedrørende utjevningsmandater, og forutsetter således at endringsforslaget i Sameloven § 2-4 siste ledd skal lyde:

"Det velges i tillegg fire utjevningsmandater med vararepresentanter. Disse fordeles av Sametingets valg nemnd til det underrepresenterte kjønn fram til det er minst 40% av hvert kjønn. Sperregrensen er 4%."

Det vises for øvrig til Sametingets merknader under punkt 2.3 i departementets høringsnotat.

Sametingsrådets mindretallsinnstilling til komiteen ved Johan Mikkell Sara:

Mindretallet støtter Kommunal- og regionaldepartementets forslag.

Forslag fra komiteen:

Forslag 1: Arbeiderpartiets sametingsgruppe, Jørn Are Gaski og Margreta Påve Kristiansen og NSRs samarbeidsgruppe, Klemet Erland Hætta

Komiteen foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkretsens sammensetning, måten Sametingsvalgene organiseres på, herunder informasjon, manntallskriterier, manntallsorganisering, sperregrenser og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

Forslag 2: Arbeiderpartiets sametingsgruppes komite forslag

Sametinget utsetter behandlingen av valgordningen til Sameting.

Forslag 3: NSRs samarbeidsgruppe

Sametingets kontroll- og konstitusjonskomite er fornøyd med endringsforslaget fra Det Kongelige kommunal- og regionaldepartementet angående revidering av sameloven – valg av fire utjevningsmandater til Sametinget.

Sign: _____ / _____

Forslag fra grupper som ikke har medlemmer i komiteene:

Forslag 4: representant Olaf Eliassen, Senterpartiet

Sametinget slutter seg til Sametingsrådets forslag til innstilling i sak 42/04

Forslag 5: representant Roger Pedersen, Samenes valgforbund:

Det velges fire utjevningsmandater med vararepresentanter. Disse fordeles av Sametingets valgnemnd til det underrepresenterte kjønn fram til det er minst 40 % av hvert kjønn. Utjevningsmandater tildeles kun lister med en oppslutning på minst 4 % (Sperregrense) av samtlige godkjente stemmer til sametingsvalget.

III Votering

Av 39 representanter var 35 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 2 ble forkastet med 24 stemmer mot 11 stemmer

Av 39 representanter var 37 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1 ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 4 ble vedtatt med 29 stemmer
- Forslag 3 ble forkastet med 29 stemmer
- Forslag 5 ble trukket tilbake.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Klemet Erland Hætta, saksordfører	Sten Erling Jønsson
		Berit Ranveig Nilssen
		Ragnhild Lydia Nystad
		Per Edvin Varsi
		Anders Urheim
		Klemet Erland Hætta
	Berit Ranveig Nilssen, til forr.orden	
2	Jørn Are Gaski	Berit Ranveig Nilssen
	Berit Ranveig Nilssen, til avstemmingen	
		Jørn Are Gaski
		Berit Ranveig Nilssen
		Klemet Erland Hætta
		Berit Ranveig Nilssen
3	Åge Nordkild	Isak Mathis O. Hætta

Sign: _____ / _____

		Ann-Mari Thomassen
		Janoš Trosten
		Åge Nordkild
4	Roger Pedersen	Geir Tommy Pedersen
5	Olaf Eliassen	Geir Tommy Pedersen
		Janoš Trosten
		Olaf Eliassen
6	Ragnhild Lydia Nystad	
7	Gunvald Nilsen	
8	Jon Erland Balto	
9	Isak Mathis O. Hætta	
10	Terje Tretnes	
11	Sten Erling Jønsson	
12	Berit Ranveig Nilssen	
13	Geir Tommy Pedersen	
14	Janoš Trosten	
15	Ann-Mari Thomassen	
16	Johan Mikkell Sara	
17	Anders Urheim	
18	Ragnhild Lydia Nystad	
19	Per A. Bæhr	
20	Klemet Erland Hætta	
21	Olaf Eliassen, til forr. orden	
22	Johan Mikkell Sara, til forr. orden	
23	Olaf Eliassen, til forr. orden	
24	Roger Pedersen, til forr. orden	
25	Johan Mikkell Sara, til forr. orden	
26	Terje Tretnes, til forr. orden	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget har i vedtak i sak 35/02 Regler for valg av Sameting, av 19.09.02 gitt uttrykk for at: "...*det er naturlig at Sametinget selv, som samenes folkevalgte organ, drøfter og avgjør de problemstillinger man finner aktuelle i tilknytning til Sametingets valgregler. Sametingets valgregelutvalg har i sin rapport fra 2001, pkt. 7.2 uttalt at det er snakk om en grunnleggende demokratisk rett for det samiske folket til selv å være med å utforme sin egen fremtid. Dette er også slått fast i Grunnlovens § 110a. Dette prinsippet ligger til grunn for Sametingets arbeid og gjelder også utforming av valgreglene.*"

Sametingets syn må være tungtveiende ved utformingen av valgreglene. Vi beklager sterkt at departementet ikke finner grunnlag for å imøtekomme Sametingets vedtak om å forbeholde utjevningsmandatene det underrepresenterte kjønn.

Departementet har heller ikke sluttet seg til Sametingets forslag om at kun lister med en oppslutning på minst 4 % av samtlige godkjente stemmer til sametingsvalget kan tildeles utjevningsmandat.

Sign: _____ / _____

Valg av representanter til Sametinget er et nasjonalt valg, og det er nødvendig å se hvilken oppslutning et parti/listestiller oppnår totalt sett. Ved fordeling av utjevningsmandatene bør kun de partiene/listestillerne som har oppnådd en viss samlet oppslutning bli tilkjent utjevningsmandater.

Sametinget fastholder vedtaket i sak 35/02 vedrørende utjevningsmandater, og forutsetter således at endringsforslaget i Sameloven § 2-4 siste ledd skal lyde:

"Det velges i tillegg fire utjevningsmandater med vararepresentanter. Disse fordeles av Sametingets valgnemnd til det underrepresenterte kjønn fram til det er minst 40% av hvert kjønn. Sperregrensen er 4%."

Det vises for øvrig til Sametingets merknader under punkt 2.3 i departementets høringsnotat.

Sametinget foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkretsenes sammensetning, måten Sametingsvalgene organiseres på, herunder informasjon, manntallskriterier, manntallsorganisering, sperregrenser og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

Saken ble avsluttet 24.09.2004 kl. 11.50.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 43/04**OL i Tromsø 2014**

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-161.2/1902

2004001530

Saken påbegynt 24. september 2004 kl. 11.50.

I Vedlegg:

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Sametingsrådets sak R 083/04	OL i Tromsø 2014
2		Mai 2004	Tromsø 2014	Nasjonal søknad: De Olympiske Vinterleker 2014 (tidligere utdelt)
3		19.05.2004	Lene Hansen, medlem av styringsgruppa i Tromsø 2014 AS	Notat – orientering om Tromsø 2014 AS' OL-søknad

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	19.08.2004	R 083/04
Oppvekst- og utdanningskomiteen	21.09.2004	OUK 006/04
Sametingets plenum	24.09.2004	43/04

II Forslag og merknader**Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:**

Sametinget stiller seg positiv til søknaden om å få arrangere de olympiske vinterlekene i 2014 i Tromsø, og ser det som naturlig at samene er med som vertskap for dette arrangementet. Sametinget ser at et OL i Tromsø vil kunne ha en positiv effekt for det samiske samfunnet på mange områder, blant annet når det gjelder idrett og organisasjonsliv, kunst- og kulturliv og næringsliv, og det vil også kunne bidra til et løft for reiselivet. For Sametinget vil det imidlertid være en forutsetning at hensynet til samiske kulturminner og reindrifta ivaretas i hele OL – prosessen.

Sign: _____ / _____

For Sametinget vil det være avgjørende at de samiske interessene blir ivaretatt både i prosessen med å forberede arrangementet og i selve arrangementet av lekene. Dette vil etter Sametingets oppfatning medføre at samiske interesser skal være gjennomgående ivaretatt både i administrasjonen og i de ulike beslutningsgruppene i organisasjonen. Gjennom denne deltakelsen på alle nivå i OL-prosjektet vil en sikre at verdifull kompetanse og nettverk på mange områder vil kunne komme det samiske samfunnet til gode.

Det foregår et arbeid med å oppnå fast samisk medlemskap i Arctic Winter Games. Et slikt medlemskap vil også gi forpliktelser i fremtiden når det gjelder arrangement av disse arktiske ungdomslekene. Sametinget ser Tromsø som et av få alternative arrangementsteder for et slikt stort arrangement, og stiller seg derfor meget positiv til at en i OL-søknaden har innlemmet mulighetene for å kunne arrangere AWG i Tromsø.

Sametinget er videre opptatt av at det skal jobbes med mulighetene for at samisk idrett og samisk kultur direkte skal ha nytte av etterbruken av de anlegg og installasjoner. I den forbindelse ser Sametinget blant annet muligheter for å se dette i sammenheng med det store behovet en har for samiske kulturbygg.

Komiteens behandling:

Forslag fra hele komiteen: NSRs sametingsgruppe; Sven-Roald Nystø, Åge Nordkild, Berit Rannveig Nilssen, John Harald Skum, Senterpartiets sametingsgruppe; Jon Erland Balto, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedhugnes, Anders Urheim, Henrik Eriksen, Flyttamelista/Høyre; Per Arnesen.

Komiteen viser til Sametingsrådets forslag til innstilling, og slutter seg til rådets syn i saken. Komiteen viser videre til at Tromsø 2014 AS har fått Econ analyse til å foreta en vurdering av Tromsø 2014 AS's søknad om OL i 2014. Av vurderingene av 10.08.2004, framgår det blant annet at søknaden ikke inneholder konkrete analyser av hvilke konsekvenser OL kan ha for det samiske samfunnet. Komiteen har merket seg at Econ analyses vurdering ikke forelå som dokument ved Sametingsrådets vedtak av innstillingen.

Komiteen mener at de momenter som framgår av Econ analyses vurdering må ivaretas i Sametingets vedtak i saken. Blant annet på denne bakgrunn finner komiteen det nødvendig å foreslå enkelte justeringer og utdypende tillegg til Sametingsrådets innstilling. Dette for å styrke urfolksprofilen i OL Tromsø 2014.

Komiteens forslag:

Sametinget stiller seg positiv til søknaden om å få arrangere de olympiske vinterlekene i 2014 i Tromsø, og ser det som naturlig at samene er med som vertskap for dette arrangementet.

Sametinget ser at et OL i Tromsø vil kunne ha en positiv effekt for det samiske samfunnet på mange områder. Vinterlekene vil kunne gi gode muligheter til å profilere moderne samisk kultur- og idrettsliv, bidra til å gi samisk reiseliv et løft, stimulere samisk kunst og duodji-miljøer, tilføre verdifull kompetanse til organisasjoner og arrangementsmiljøer og ikke minst gi oppdrag og markedskanaler til samisk næringsliv. Gjennom det samiske vertskap, med samisk deltakelse på alle nivå i OL-prosjektet, vil en sikre

Sign: _____ / _____

at verdifull kompetanse og nettverk på mange områder vil kunne komme det samiske samfunnet til gode før, under og etter lekene.

Forutsetningene er at arrangørene legger til rette for god informasjonsflyt og en aktiv medvirkning fra samiske myndigheter og aktører i alle faser av prosjektet. For Sametinget er det avgjørende at en i OL-prosjektet ivaretar de samiske interessene både i søknadsprosessen, i arbeidet med å forberede arrangementet, i selve gjennomføringen av lekene og i forhold til før- og etterbruk av anlegg mv. For Sametinget er det særlig viktig at en i anleggsplanleggingen og i gjennomføringen av lekene tar hensyn til samiske kulturminner og samiske næringer. Sametinget er av den oppfatning at dette kan skje ved at en i søkerseksjonens administrasjon og i de ulike beslutningsgruppene i organisasjonen innehar relevant samisk kompetanse, og at det prioriteres interne ressurser til dette i alle faser av prosjektet.

Det foregår et arbeid med å oppnå samisk medlemskap i Arctic Winter Games (AWG). Et slikt medlemskap vil også gi forpliktelser i fremtiden når det gjelder arrangering av disse arktiske ungdomslekene. Sametinget ser Tromsø som et av få alternative arrangementsteder for et slikt stort arrangement, og stiller seg derfor meget positiv til at en i OL-søknaden har innlemmet mulighetene for å kunne arrangere AWG i Tromsø. Sametinget er utover dette opptatt av at det skal jobbes sterkere med mulighetene for at samisk idrett, kultur og organisasjoner skal ha direkte nytte av før- og etterbruk av bygg, anlegg og installasjoner. I den forbindelse ser Sametinget muligheter for å se dette i sammenheng med det store behovet en har for samiske kulturbygg og idrettsarenaer.

Den nasjonale søknaden inneholder ingen konkret analyse av hvilke konsekvenser lekene kan ha for det samiske samfunnet og hvordan de positive effektene for samisk kultur-, nærings- og samfunnsliv skal utløses, slik også Econ analyse har påpekt. De samfunnsmessige verdiene er vanskelige å tallfeste, men det er viktig å utdype det samlede potensiale for det samiske samfunn, slik at det kan komme med i vurderingen. Det bør gjennomføres en mulighetsstudie for å dokumentere potensialet. Sametinget forutsetter at prosjektorganisasjonen for Tromsø 2014 utreder og legger til rette for at virkningene av arrangementet blir så gode som mulig for det samiske samfunn. Derfor gjelder det også å prioritere ressurser til konkrete urfolkstiltak i gjennomføringen av lekene.

Et vellykket samisk vertsskap for et OL i Tromsø i 2014 forutsetter positiv medvirkning fra samisk idrett, kultur, nærings- og organisasjonsliv. Sametinget ønsker å medvirke til dette.

III Votering

Av 39 representanter var 36 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Komiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

Sign: _____ / _____

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Jon Harald Skum, saksordfører	
2	Sven-Roald Nystø	
3	Terje Tretnes	
4	Geir Tommy Pedersen	
5	Olav Dikkanen	
6	Olaf Eliassen	
7	Jon Erland Balto	
8	Jon Harald Skum	
9	Johan Mikkell Sara	
10	Jon Harald Skum	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget stiller seg positiv til søknaden om å få arrangere de olympiske vinterlekene i 2014 i Tromsø, og ser det som naturlig at samene er med som vertskap for dette arrangementet.

Sametinget ser at et OL i Tromsø vil kunne ha en positiv effekt for det samiske samfunnet på mange områder. Vinterlekene vil kunne gi gode muligheter til å profilere moderne samisk kultur- og idrettsliv, bidra til å gi samisk reiseliv et løft, stimulere samisk kunst og duodji-miljøer, tilføre verdifull kompetanse til organisasjoner og arrangementsmiljøer og ikke minst gi oppdrag og markedskanaler til samisk næringsliv. Gjennom det samiske vertskap, med samisk deltakelse på alle nivå i OL-prosjektet, vil en sikre at verdifull kompetanse og nettverk på mange områder vil kunne komme det samiske samfunnet til gode før, under og etter lekene.

Forutsetningene er at arrangørene legger til rette for god informasjonsflyt og en aktiv medvirkning fra samiske myndigheter og aktører i alle faser av prosjektet. For Sametinget er det avgjørende at en i OL-prosjektet ivaretar de samiske interessene både i søknadsprosessen, i arbeidet med å forberede arrangementet, i selve gjennomføringen av lekene og i forhold til før- og etterbruk av anlegg mv. For Sametinget er det særlig viktig at en i anleggsplanleggingen og i gjennomføringen av lekene tar hensyn til samiske kulturminner og samiske næringer. Sametinget er av den oppfatning at dette kan skje ved at en i søkerselskapets administrasjon og i de ulike beslutningsgruppene i organisasjonen innehar relevant samisk kompetanse, og at det prioriteres interne ressurser til dette i alle faser av prosjektet.

Det foregår et arbeid med å oppnå samisk medlemskap i Arctic Winter Games (AWG). Et slikt medlemskap vil også gi forpliktelser i fremtiden når det gjelder arrangering av disse arktiske ungdomslekene. Sametinget ser Tromsø som et av få alternative arrangementsteder for et slikt stort arrangement, og stiller seg derfor meget positiv til at en i OL-søknaden har innlemmet mulighetene for å kunne arrangere AWG i Tromsø. Sametinget er utover dette opptatt av at det skal jobbes sterkere med mulighetene for at samisk idrett, kultur og organisasjoner skal ha direkte nytte av før- og etterbruk av bygg, anlegg og installasjoner. I den forbindelse ser Sametinget muligheter for å se dette i sammenheng med det store behovet en har for samiske kulturbygg og idrettsarenaer.

Sign: _____ / _____

Den nasjonale søknaden inneholder ingen konkret analyse av hvilke konsekvenser lekene kan ha for det samiske samfunnet og hvordan de positive effektene for samisk kultur-, nærings- og samfunnsliv skal utløses, slik også Econ analyse har påpekt. De samfunnsmessige verdiene er vanskelige å tallfeste, men det er viktig å utdype det samlede potensiale for det samiske samfunn, slik at det kan komme med i vurderingen. Det bør gjennomføres en mulighetsstudie for å dokumentere potensialet. Sametinget forutsetter at prosjektorganisasjonen for Tromsø 2014 utreder og legger til rette for at virkningene av arrangementet blir så gode som mulig for det samiske samfunn. Derfor gjelder det også å prioritere ressurser til konkrete urfolkstiltak i gjennomføringen av lekene.

Et vellykket samisk vertsskap for et OL i Tromsø i 2014 forutsetter positiv medvirkning fra samisk idrett, kultur, nærings- og organisasjonsliv. Sametinget ønsker å medvirke til dette.

Saken ble avsluttet 24. september 2004 kl. 12.00.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 44/04

Sametingets møteplan 2005

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-012.19

2004004201

Saken påbegynt 22. september 2004 kl. 16.40.

I Dokumenter

Nr		Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1				Sak 29/04 Fellesmøte mellom sametingene
2				Kalender

II Forslag og merknader

Sametingets møtelederskaps forslag til vedtak overfor Sametinget:

Sametinget fastsetter følgende møteplan for Sametinget i år 2005:

Sametingets samlinger 2005:

- Uke 8: 21. – 24. februar (Fellesmøte mellom Sametingene, vedtatt av Sametinget i mai 2004)
- Uke 21: 25. – 27. mai

Sametingets komitemøter 2005:

- Uke 6: 09. – 11. februar
- Uke 19: 11. – 13. mai

Sametingets møteplan for komitemøter kan endres om det er behov for det ved utprøving av komitemodeller.

Sign: _____ / _____

III Votering

Av 39 representanter var 36 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Josef Vedhugnes, saksordfører	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget fastsetter følgende møteplan for Sametinget i år 2005:

Sametingets samlinger 2005:

- Uke 8: 21. – 24. februar (Fellesmøte mellom Sametingene, vedtatt av Sametinget i mai 2004)
- Uke 21: 25. – 27. mai

Sametingets komitemøter 2005:

- Uke 6: 09. – 11. februar
- Uke 19: 11. – 13. mai

Sametingets møteplan for komitemøter kan endres om det er behov for det ved utprøving av komitemodeller.

Saken ble avsluttet 22. september 2004 kl. 16.45.

Sign: _____/_____

